

საქართველოს სტატისტიკის
ეროვნული სამსახური

ქალი და კაცი საქართველოში

სტატისტიკური კუბლიკაცია

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

**ქალი და კაცი
საქართველოში**

სტატისტიკური პუბლიკაცია

თბილისი - 2023

შინაარსი

გენდერული თანასწორობა	4
გენდერული სტატისტიკის მნიშვნელობა	5
ქვეყანაში განხორციელებული აქტივობები	6
მეგზური მკითხველისთვის	10
მოსახლეობა	12
ჯანმრთელობის დაცვა	34
განათლება და სპორტი	44
სოციალური უზრუნველყოფა	58
სამუშაო ძალა, ხელფასები	64
ცხოვრების დონე	78
საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები	88
ბიზნეს სექტორი	96
სოფლის მეურნეობა	106
სამართალდარღვევები	114
ხელისუფლება	124
ცნებები და განმარტებები	130
შენიშვნები	144

პირობითი აღნიშვნები

- ... მონაცემი არ არსებობს
- მოვლენა არ არსებობს
- 0.0 მაჩვენებლის სიდიდე უმნიშვნელოა

შემოკლებები

- საქსტატი - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური
- SDGs - Sustainable Development Goals (მდგრადი განვითარების მიზნები)
- გაერო - გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია

ცალკეულ შემთხვევებში განსხვავება საბოლოო შედეგსა და შესაკრებთა ჯამს შორის აიხსნება მონაცემთა დამრგვალებით.

გენდერული თანასწორობა

გენდერული თანასწორობა ნიშნავს ქალისა და კაცის, გოგოსა და ბიჭის თანაბარ უფლებებს, პასუხისმგებლობებსა და შესაძლებლობებს. თანასწორობა არ გულისხმობს, რომ ქალი და კაცი იდენტურნი უნდა გახდნენ, თანასწორობა გულისხმობს იმას, რომ ადამიანის სქესი არ უნდა განსაზღვრავდეს მის უფლებებს, პასუხისმგებლობასა და შესაძლებლობებს. გენდერული თანასწორობა გულისხმობს, რომ როგორც ქალების, ასევე კაცების ინტერესები, საჭიროებები და პრიორიტეტები მიიღება მხედველობაში ქალებისა და კაცების ჯგუფების მრავალფეროვნების გათვალისწინებით.¹

საქართველოს კონსტიტუციის მე-11 მუხლი (ცვლილებები დამტკიცებულია საქართველოს პარლამენტის მიერ 2017 წელს) და კანონი გენდერული თანასწორობის შესახებ (დამტკიცებულია საქართველოს პარლამენტის მიერ 2010 წელს), უზრუნველყოფს ქალებისთვის და კაცებისთვის თანაბარ უფლებებს და შესაძლებლობებს, ასევე აღიარებს განსაკუთრებული ზომების მიღების აუცილებლობას ქალებსა და კაცებს შორის არსებითი თანასწორობის მისაღწევად და უთანასწორობის აღმოსაფხვრელად.

2006 წლის საქართველოს გენდერული თანასწორობის კონცეფციის მიხედვით, გენდერული თანასწორობა ადამიანის უფლებათა განუყოფელი ნაწილია. იგი გულისხმობს ქალთა და კაცთა თანაბარ წარმოჩენას, უფლებამოსილებასა და თანასწორ მონაწილეობას საზოგადოებრივი და პირადი ცხოვრების ყველა სფეროში. ამასთანავე, გენდერული თანასწორობა მდგრადი და ადამიანზე ორიენტირებული განვითარების წინაპირობა და მაჩვენებელია.²

გენდერული თანასწორობის მიღწევა და ქალებისა და გოგოების გაძლიერება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) ნაწილია. აქ წარმოდგენილი სქესის ნიშნით გაყოფილი რაოდენობრივი მონაცემები არა მხოლოდ ქალებისა და კაცების მდგომარეობას ასახავს საქართველოში, არამედ, ქვეყნის განვითარების მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია.

¹ გაეროს ქალთა ორგანიზაცია, გენდერული მენისტრინიზმი - ცნებები და განმარტებები. ხელმისაწვდომია აქ: <https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm>

² იხილეთ იქვე.

გენდერული სტატისტიკის მნიშვნელობა

გენდერული სტატისტიკა - ეს არის სტატისტიკა ქალისა და კაცის მდგომარეობის შესახებ საზოგადოებრივი და ეკონომიკური საქმიანობის ყველა სფეროში. ის წარმოადგენს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ინსტრუმენტს, რომელიც საშუალებას იძლევა ქალების, კაცების, გოგოებისა და ბიჭების პრიორიტეტები და საჭიროებები იმგვარად იყოს გათვალისწინებული პოლიტიკის შემუშავება-განხორციელების პროცესებში, რომ უზრუნველყვით ამ პოლიტიკის მიერ მოტანილი სარგებლის და შედეგების თანასწორობა ყველასთვის.

გენდერული სტატისტიკის მიზანია მიუკერძოებელი მონაცემების წარმოება ქალისა და კაცის სტატუსისა და გენდერული თანასწორობის რეალური ვითარების შესახებ. სქესის ნიშნით დიფერენცირებული სტატისტიკური აღრიცხვის მიხედვით მონაცემთა შეგროვების სრულყოფა და გაფართოება მეტად მნიშვნელოვანია გენდერულ თემატიკაზე მომუშავე პირებისთვის, საკანონმდებლო ორგანოს, სახელმწიფო სტრუქტურებისა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებისთვის.

გაეროს მდგრადი განვითარების (SDG) მიზნების ნაციონალიზაცია საქართველოს მთავრობამ 2015 წელს დაიწყო, და გლობალური 17 მიზნის ადაპტაციით, განსაზღვრა საქართველოსთვის პრიორიტეტული ამოცანები, მაჩვენებლები და სამიზნეები. SDG დღის წესრიგის განხორციელებით, 2030 წლისთვის ქვეყანაში მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება მდგომარეობა გენდერული თანასწორობის მიმართულებით; SDG მიზანი 5 თანმდევი ამოცანით ითვალისწინებს გენდერული თანასწორობის მიღწევას და ყველა ქალისა და გოგოს შესაძლებლობების გაუმჯობესებას. გენდერული მაჩვენებლები და სამიზნეები განერილია აგრეთვე სხვადასხვა მიზანში, რომელთა ამოცანების შესრულება ასევე მნიშვნელოვანია. წინამდებარე პუბლიკაციაში ასახულია საქართველოს გენდერული სტატისტიკის კავშირი გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამის მაჩვენებლებთან.

ქვეყანაში განხორციელებული აქტივობები

- 1994 განხორციელდა CEDAW კონვენციის ხელმოწერა და რატიფიცირება ქალთა მიმართ ყველა ფორმის დისკრიმინაციის აღმოსაფხვრელად;
- 1995 მიღებული იქნა პეკინის დეკლარაცია და სამოქმედო პლატფორმა;
- 1999 მიღებული იქნა 511-ე დადგენილება, რომელიც ითვალისწინებს ღონისძიებებს ქალთა უფლებების დაცვის გაძლიერების შესახებ საქართველოში;
- მნიშვნელოვანი პროგრესი იქნა მიღწეული საქართველოს მთავრობის მიერ გენდერული თანასწორობის ვალდებულებების პროაქტიური განხორციელების კუთხით, რომელიც განსაზღვრულ იქნა CEDAW, BPfA, MDGs, მოსახლეობის განვითარების საერთაშორისო კონფერენციაზე (ICPD) სამოქმედო პროგრამის შესაბამისად, კერძოდ:
- 1) ეროვნული კანონმდებლობისა და პოლიტიკის შემუშავების ფარგლებში ქალთა უფლებების უზრუნველყოფა;
  - 2) ქალთა მიმართ ძალადობის პრევენცია და რეაგირება;
  - 3) კონფლიქტურ რეგიონებში ქალთა საკითხების გადწყვეტა და მცდელობები ღონისძიებების განსახორციელებლად;
  - 4) ქალთა რიცხოვნობის გაზრდა ძალაუფლებისა და გადწყვეტილების მიღების პროცესში;
- 2004 შეიქმნა გენდერული თანასწორობის საკონსულტაციო საბჭო;
- 2004 განხორციელდა ათასწლეულის განვითარების მიზნების (MDG) ეროვნულ დონეზე მორგება: მიზანი 3 - გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობა და ქალთა უფლებების გაძლიერება:
- გენდერული თანასწორობის უზრუნველყოფა დასაქმების სფეროში;
  - თანაბარი ხელმისაწვდომობა პოლიტიკურ სფეროსა და მენეჯმენტის ყველა საფეხურზე;
- 2005 შეიქმნა გენდერული თანასწორობის სამთავრობო კომისია;
- 2006 დამტკიცდა გენდერული თანასწორობის სახელმწიფო კონცეფცია;
- 2006 დამტკიცდა საქართველოს კანონი „ადამიანი ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“;

- 2006 დამტკიცდა საქართველოს კანონი „ოჯახში ძალადობის აღმოფხვრის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“;
- 2010 დამტკიცდა საქართველოს კანონი გენდერული თანასწორობის შესახებ;
- 2012 განხორციელდა ოჯახში ძალადობის სისხლის სამართლის დანაშაულად გარდაქმნა;
- 2013 შეიქმნა თანამდებობა - პრემიერ მინისტრის თანაშემწე ადამიანის უფლებებისა და გენდერული თანასწორობის საკითხებში;
- 2013 სახალხო დამცველის აპარატში ჩამოყალიბდა გენდერული თანასწორობის დეპარტამენტი, როგორც მუდმივმოქმედი სტრუქტურული ერთეული;
- 2013 სახალხო დამცველის აპარატმა შეიმუშავა სამოქმედო გეგმა 2013-2015 წლებისთვის, ასევე, გაეროს ტექნიკური დახმარებით შემუშავდა სტრატეგია გენდერის მინისტრიმინგთან დაკავშირებით;
- 2014 დამტკიცდა საქართველოს კანონი დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ;
- 2014 ხელი მოეწერა ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ ევროპის საბჭოს კონვენციას (ე.წ. სტამბულის კონვენცია);
- 2014 განხორციელდა საკანონმდებლო ცვლილებების პირველი ტალღა, კანონმდებლობის ჰარმონიზება სტამბულის კონვენციის შესაბამისად;
- 2015 საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ დაამტკიცა გენდერული თანასწორობის სტრატეგია, დაინიშნა კოორდინატორი გენდერულ საკითხებში;
- 2016 შეიქმნა ადამიანის უფლებების უწყებათაშორისი საბჭო;
- 2017 მოხდა ევროპის საბჭოს „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“ კონვენციის რატიფიცირება;
- 2017 შეიქმნა გენდერული თანასწორობის, ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის საკითხებზე მომუშავე უწყებათაშორისი კომისია;

- 2018 საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში შეიქმნა ადამიანის უფლებათა დაცვის დეპარტამენტი;
- 2018 დამტკიცდა ადამიანის უფლებათა დაცვის სამთავრობო სამოქმედო გეგმა 2018-2020 წლებისთვის;
- 2019 საქართველომ აირჩია ქალი პრეზიდენტი;
- 2019 საქართველომ გაეროში წარადგინა პეკინის მოქმედებათა პლატფორმის 25 წლის განხორციელების ანგარიში;
- 2020 საქართველოს ევროპის საბჭოს გრევიოს კომიტეტს წარუდგინა „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“ კონვენციის განხორციელების პირველი ანგარიში;
- 2020 საქართველომ გაეროს წარუდგინა CEDAW კონვენციის მეექვსე პერიოდული ანგარიში;
- 2020 საარჩევნო კოდექსში განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად, საქართველოში პირველად შემოღებულ იქნა კვოტები ქალთა პოლიტიკური ჩართულობის გაზრდის მიზნით;
- 2021 საქართველო შეუერთდა თანაბარი ანაზღაურების საერთაშორისო კოალიციას;
- 2021 საქსტატმა დაამტკიცა გენდერული სტატისტიკის სტრატეგია;
- 2022 დამტკიცდა გენდერული თანასწორობის მუდმივმოქმედი საპარლამენტო საბჭოს სამოქმედო გეგმა და კომუნიკაციის სტრატეგია 2022-2024 წლებისათვის;
- 2022 დამტკიცდა პარლამენტის გენდერული მგრძობელობის შეფასების მექანიზმი და მომზადდა შესაბამისი ანგარიში.
- 2022 დამტკიცდა ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლისა და მსხვერპლთა (დაზარალებულთა) დასაცავად 2022-2024 წლებში გასატარებელ ღონისძიებათა სამოქმედო გეგმა.
- 2022 დამტკიცდა ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის მსხვერპლისათვის გასაცემი კომპენსაციის ოდენობის განსაზღვრისა და გაცემის წესი.

- 2022 დამტკიცდა ქალებზე, მშვიდობასა და უსაფრთხოებაზე გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების განხორციელების 2022-2024 წლების საქართველოს ეროვნული სამოქმედო გეგმა.
- 2022 დამტკიცდა „საპილოტე პროგრამა ქალებისთვის“.
- 2022 დამტკიცდა საქართველოს პროკურატურის გენდერული თანასწორობის 2022-2027 წლების სტრატეგია და საქართველოს პროკურატურის გენდერული თანასწორობის სამოქმედო გეგმა 2022-2024.
- 2023 დამტკიცდა ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების სახელმწიფო კონცეფცია.
- 2023 დამტკიცდა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს გენდერული თანასწორობის 2023-2024 წლების სამოქმედო გეგმა.
- 2023 დამტკიცდა საჯარო სამსახურის ბიუროს გენდერული თანასწორობის სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა.
- 2023 დამტკიცდა საჯარო მმართველობის რეფორმის 2023-2026 წლების სტრატეგია და საჯარო მმართველობის რეფორმის 2023-2024 წლების სამოქმედო გეგმა.

მეგზური მკითხველისთვის

„ქალი და კაცი საქართველოში“ გენდერული პრობლემებისადმი მიძღვნილი მეთხუთმეტე სტატისტიკური პუბლიკაციაა.

პუბლიკაციაში მოყვანილი სტატისტიკური მონაცემები ასახავს ქვეყანაში ჩამოყალიბებული გენდერული თანასწორობის 2022 წლის ძირითად ტენდენციებს. უმრავლეს შემთხვევაში ცხრილებში და დიაგრამებში წარმოდგენილია აბსოლუტური რიცხვები/რაოდენობა ან პროპორციები. პროპორციები/პროცენტული განაწილება წარმოდგენილია ორგვარად: პროცენტული წილი და სქესის მიხედვით განაწილება:

- პროცენტული წილი - გარკვეული მახასიათებლის პროპორცია თითოეული სქესისთვის ცალ-ცალკე; მაგალითად, ქალი სტუდენტების განაწილება სახელმწიფო და კერძო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მიხედვით;

- სქესის მიხედვით განაწილება - გარკვეული მახასიათებლის განაწილება სქესის მიხედვით; მაგალითად, უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სტუდენტი ქალების და კაცების პროცენტული წილი.

პუბლიკაცია მიზნად ისახავს ხელი შეუწყოს გენდერული პრობლემების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის დონის ამაღლებასა და გენდერული თანასწორობის სფეროში მიზანმიმართული სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებას.

მონაცემები ემყარება საქსტატის გამოკვლევებს და ადმინისტრაციულ წყაროებს.

ცალკეულ შემთხვევებში განსხვავება საბოლოო შედეგსა და შესაკრებთა ჯამს შორის აიხსნება მონაცემთა დამრგვალებით.

საქმიანი შენიშვნები და წინადადებები პუბლიკაციის ფორმატისა და შინაარსის შესახებ, ავტორთა ჯგუფის მიერ მაღლიერებით იქნება მიღებული.

ქალი და კაცი
საქართველოში

მოსახლეობა

1990-იანი წლების დასაწყისში, დამოუკიდებლობის აღდგენის პირველივე წლებიდან, საქართველოს მოსახლეობამ არსებითი ცვლილებები განიცადა. მოსახლეობის რიცხოვნობა მნიშვნელოვნად შემცირდა ფართომასშტაბიანი მიგრაციული პროცესების შედეგად. ამას მოჰყვა სიკვდილიანობის და შობადობის მკვეთრი შემცირება.

ამჟამად საქართველოს მოსახლეობაში შეინიშნება დემოგრაფიული დაბერების პროცესი: 2002 წლიდან 2023 წლამდე პერიოდში, 65 წლის და უფროსი ასაკის ქალების წილი ქალების მთლიან რიცხოვნობაში, 15.3 პროცენტიდან 18.7 პროცენტამდე გაიზარდა, მაშინ როცა კაცებში იგივე მაჩვენებელი 10.9 პროცენტიდან 12.1 პროცენტამდე არის გაზრდილი.

ქვეყნების აბსოლუტურ უმრავლესობაში ჩვეულებრივ, ბიჭი უფრო მეტი იბადება, ვიდრე გოგო. იგივე ტენდენცია, წლების მანძილზე, საკმაოდ სტაბილურად არის გამოხატული საქართველოშიც. ახალშობილი ბიჭების წილი 52.0 პროცენტს შეადგენს. ამრიგად, 30 წლამდე ასაკში, კაცების რიცხვი აღემატება ქალების რაოდენობას. თუმცა 30 წლის და უფროს ასაკში, ქალების რიცხოვნობა სჭარბობს კაცების რიცხოვნობას, ამ უკანასკნელთა მაღალი მოკვდაობის გამო. საერთაშორისო მასშტაბით, კაცებში მოკვდაობის მაღალი მაჩვენებელი გარკვეულწილად ქვევით ხასიათს ატარებს: გენდერული განსხვავება ალკოჰოლის მოხმარებაში, მწვევლებში, სარისკო აქტივობებში მონაწილეობაში, ისეთები, როგორიცაა ავტომანქანის მართვა, განსაზღვრავს ქალების სიცოცხლის უფრო მაღალ ხანგრძლივობას კაცებთან შედარებით.

ამრიგად, გასაკვირი არ არის, რომ საქართველოში ქალების სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას უფრო მაღალია, ვიდრე კაცების. ამასთან, სიცოცხლის მოსალოდნელ ხანგრძლივობაში სქესის მიხედვით განსხვავებები არსებითია, ქალებისთვის შეადგენს 78.1 წელს, ხოლო კაცებისთვის 69.4 წელს.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ბოლო წლებში ცოცხლად დაბადებულებში გოგობისა და ბიჭების თანაფარდობა სტაბილური რჩება, რის გამოც სქესთა რაოდენობრივი თანაფარდობა დაბადებისას (დაბადებული ბიჭების რაოდენობა ყოველ 100 გოგოზე) შეადგენს დაახლოებით 107.2-ს. თუმცა საინტერესოა, რომ სქესთა რაოდენ-

ნობრივ თანაფარდობაში მნიშვნელოვანი შემცირება გამოვლინდა მესამე რიგითობის ბავშვის დაბადების შემთხვევაში: ამ მაჩვენებლის დონე ყველაზე მაღალი იყო 2006 წელს და შეადგენდა 141-ს, თუმცა შეინიშნებოდა მუდმივი შემცირების ტენდენცია და 2022 წელს 111 შეადგინა, რაც მიუთითებს გენდერული ნიშნით სქესის შერჩევასთან დაკავშირებული საკითხების დადებით განვითარებაზე.

მიგრაცია კვლავაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს საქართველოს დემოგრაფიულ მდგომარეობაში. ტრადიციულად მაღალია მობილობა კაცებს შორის: 2022 წელს კაცები შეადგენდნენ იმიგრანტების 58 პროცენტს და ემიგრანტების 62 პროცენტს. რეგისტრირებული ქორწინების საშუალო ასაკმა, ბოლო 10 წლის განმავლობაში, სტაბილური ზრდა აჩვენა: ქალების ქორწინების საშუალო ასაკი 2013 წელს 27.4-ს შეადგენდა, ხოლო 2022 წელს - 31.4-ს. კაცების შემთხვევაში ანალოგიური ზრდა ნაკლებად იყო გამოხატული, მათი ქორწინების საშუალო ასაკმა შესაბამისად 30.9 და 33.9 წელი შეადგინა.

მოსახლეობა**რიცხოვნობა (ათასი)**

წელი	მოსახლეობა		ცოცხლად დაბადებულები		გარდაცვალება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
2012	1 946 ¹⁾	1 773 ¹⁾	24	26	24	25
2022	1 943 ²⁾	1 794 ²⁾	20	22	24	25

წელი	იმიგრანტები		ემიგრანტები	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
2012	26	43	39	52
2022	75	104	48	77

¹⁾ 2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

²⁾ 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

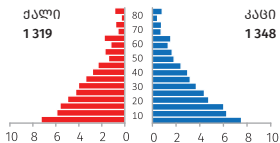

მოსახლეობა ასაკის და სქესის მიხედვით

რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

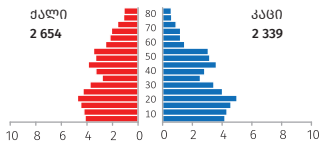
1926 წ.

ასაკი

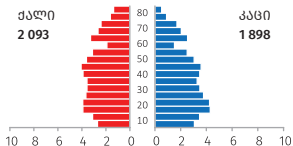
1979 წ.

ასაკი

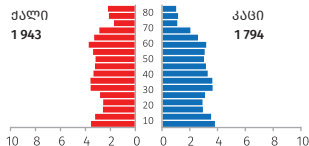
2002¹⁾ წ.

ასაკი

2023²⁾ წ.

ასაკი

¹⁾ 2002 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის გადაანგარიშებული მონაცემები.

²⁾ 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

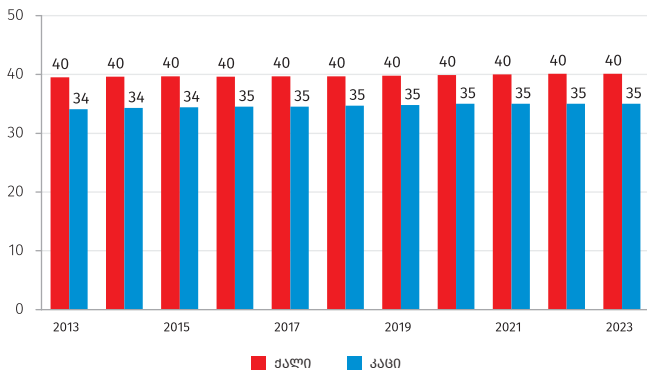
**სქესთა რაოდენობრივი თანაფარდობა
ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით**

2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით

კაცი 100 ქალზე

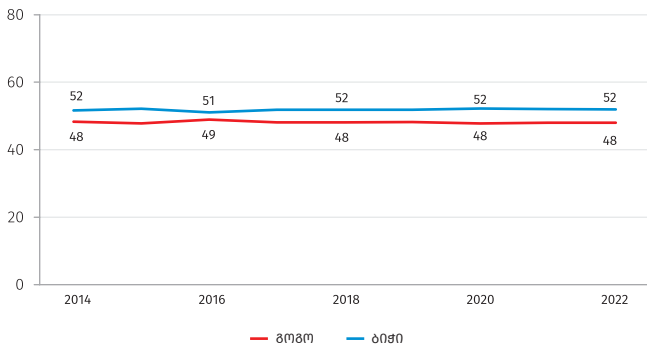
ასაკი	
0-4	107.8
5-9	107.1
10-14	109.2
15-19	111.9
20-24	109.6
25-29	107.3
30-34	100.0
35-39	99.2
40-44	96.9
45-49	96.7
50-54	93.0
55-59	87.2
60-64	79.4
65-69	71.5
70-74	62.8
75-79	54.8
80-84	45.6
85+	39.6

მოსახლეობის მედიანური ასაკი

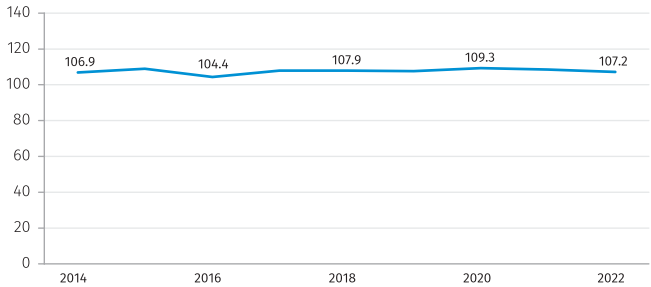

ცოცხლად დაბადებულთა განაწილება სქესის მიხედვით

(%)

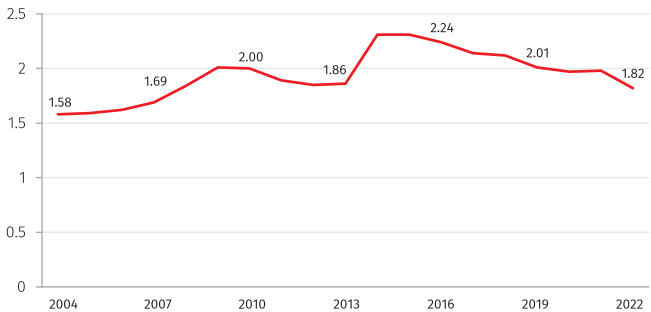

სქესთა რაოდენობრივი თანაფარდობა დაბადებისას ბიჭი 100 გოგონა

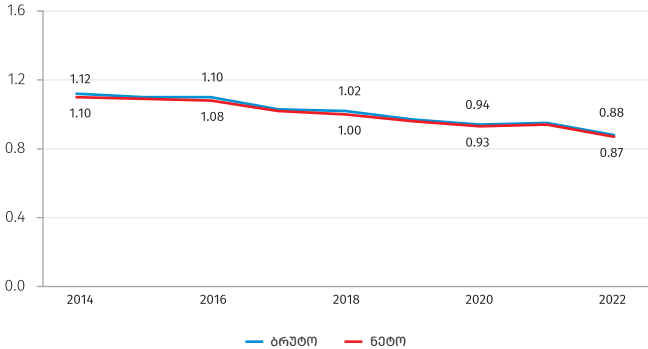

შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი

ერთი ქალის მიერ გარჩენილი ბავშვების საშუალო რიცხვობა

მოსახლეობის აღწარმოების ბრუტო¹⁾ და ნეტო²⁾ კოეფიციენტები

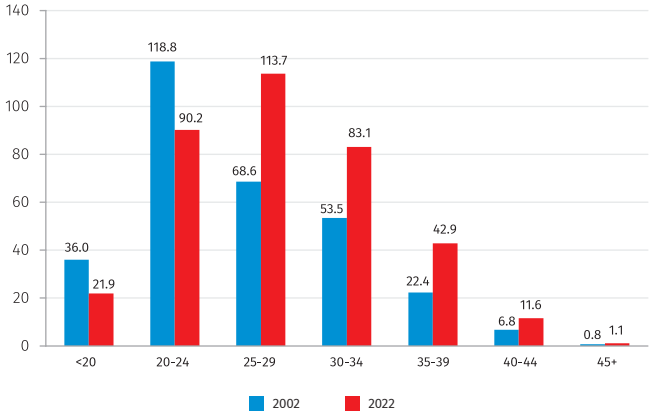

¹⁾ ერთი ქალის მიერ მთელი ცხოვრების მანძილზე (პირობითად 15-49 წლის ასაკში) ცოცხლად დაბადებული გოგონების საშუალო რიცხოვნობა.

²⁾ ერთი ქალის მიერ მთელი ცხოვრების მანძილზე (პირობითად 15-49 წლის ასაკში) ცოცხლად დაბადებული გოგონების საშუალო რიცხოვნობა, რომლებიც იცოცხლებენ იმ ასაკამდე, რომელშიც დედა იყო თითოეული ამ გოგოს დაბადებისას.

შობადობის ასაკობრივი კოეფიციენტი (SDG 3.7.2)

ცოცხლად დაბადებულთა რიცხვნობა 1000 ქალზე,
ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით

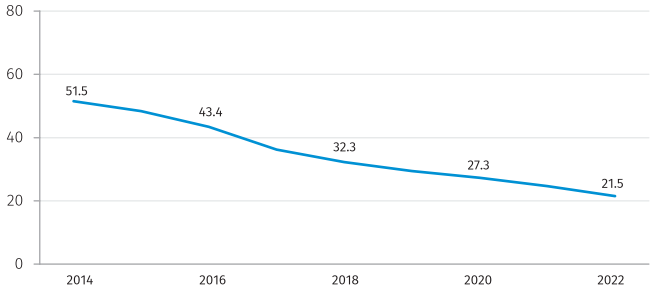

**სქესთა თანაფარდობა
დაბადების რიგითობის მიხედვით**
ბიჭი 100 გოგონა

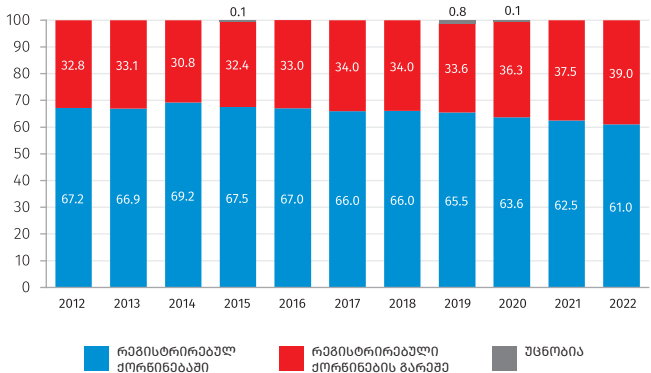
წელი	დაბადების რიგითობა:		
	პირველი შვილი	მეორე შვილი	მესამე და მომდევნო შვილი
2006	108	112	141
2007	108	113	139
2008	110	109	132
2009	106	109	133
2010	104	108	129
2011	108	105	125
2012	110	107	118
2013	106	104	122
2014	105	105	117
2015	105	108	121
2016	102	103	112
2017	107	105	114
2018	106	107	113
2019	106	106	113
2020	107	108	114
2021	106	109	113
2022	105	107	111

მობარდების შობადობის კოეფიციენტი

15-19 წლის ასაკობრივი ჯგუფის ქალების მიერ დაბადებული ბავშვების საშუალო რაოდენობა ამავე ასაკობრივი ჯგუფის 1 000 ქალზე.

ცოცხლად დაბადებულების განაწილება მშობლების ქორწინებითი მდგომარეობის მიხედვით (%)

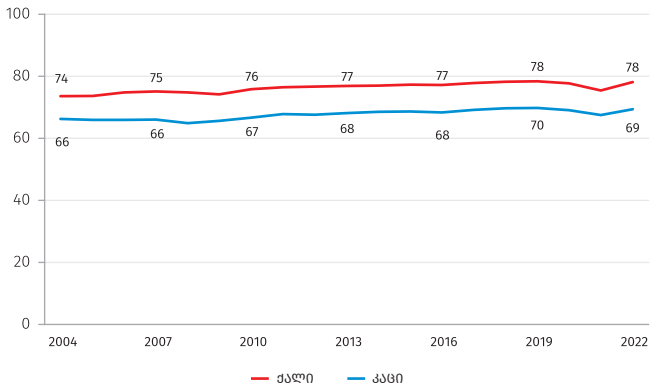
რეგისტრირებულ ქორწინებაში

რეგისტრირებული ქორწინების გარეშე

უცნობი

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას (წელი)

გარდაცვალება ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
0	1	1	47	53
1-9	0	0	51	49
10-19	0	0	27	73
20-29	0	1	19	81
30-39	1	3	20	80
40-49	2	6	22	78
50-59	5	12	27	73
60-69	13	23	34	66
70-79	21	23	46	54
80+	58	31	64	36
სულ	პროცენტი	100	100	
	რიცხოვნობა	23 752	25 366	

მკვლევარებთან დაკავშირებული დედის ასაკის მიხედვით, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

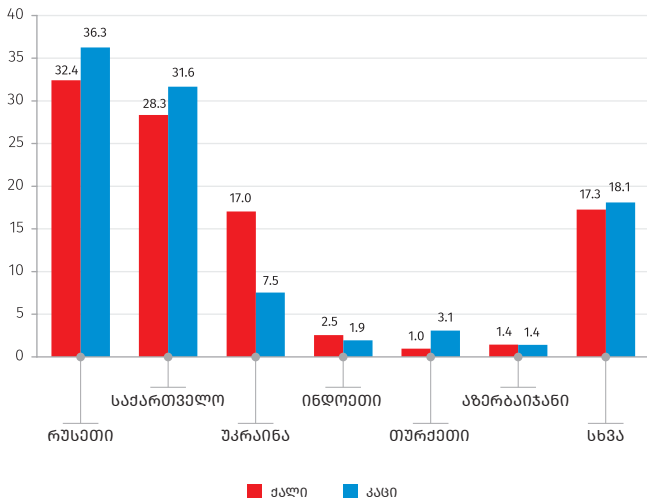
ასაკი	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება		
	გოგო	ბიჭი	გოგო	ბიჭი	
<15	0	0	-	-	
15-19	4	6	35	65	
20-29	41	43	43	57	
30-39	46	39	48	52	
40-49	9	11	41	59	
50+	0	0	-	-	
სულ	პროცენტი	100	100	45	55
	რიცხოვნობა	169	208		

**იმიგრანტების რიცხოვნობა ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით,
2022**

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება		
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	
0	1	1	48	52	
1-9	9	7	48	52	
10-19	8	7	46	54	
20-29	27	30	39	61	
30-39	22	29	36	64	
40-49	12	13	39	61	
50-59	10	8	48	52	
60-69	8	4	59	41	
70-79	3	1	67	33	
80+	1	0	70	30	
სულ	პროცენტი	100	100	42	58
	რიცხოვნობა	75 377	104 401		

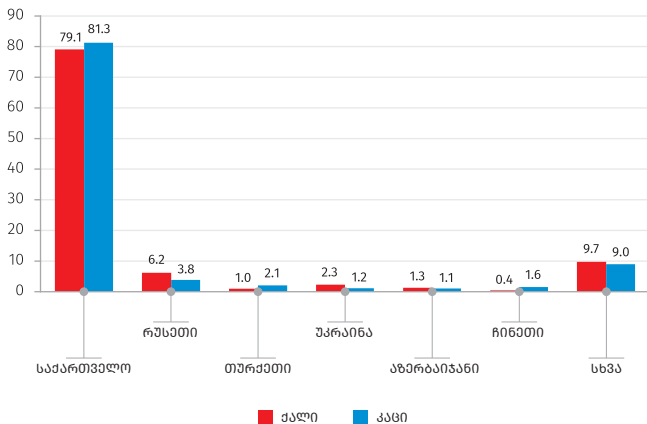
ნიმუშების რიცხოვნობა მოქალაქეობის მიხედვით, 2022 განაწილება (%)

ემიგრანტების რიცხოვნობა
ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2022
 განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება		
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	
0	1	1	46	54	
1-9	8	6	47	53	
10-19	9	7	42	58	
20-29	22	27	33	67	
30-39	21	29	31	69	
40-49	18	18	38	62	
50-59	13	10	47	53	
60-69	7	3	60	40	
70-79	2	1	68	32	
80+	1	0	70	30	
სულ	პროცენტი	100	100	38	62
	რიცხოვნობა	48 162	77 107		

ემიგრანტების განაწილება მოქალაქეობის მიხედვით, 2022 (%)

დაქორწინება რისკოვნობა
საკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2022
 განაწილება (%), რისკოვნობა (ერთეული)

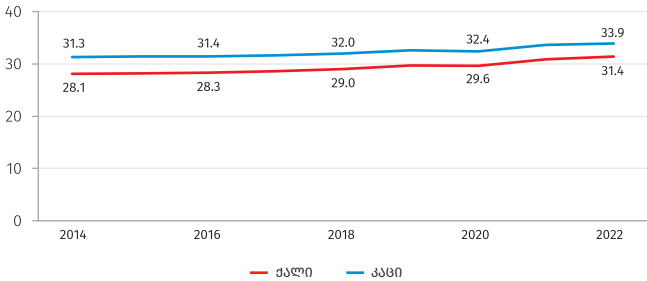
ასაკი	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
<20 ¹⁾	6	1	86	14
20-29	46	40	54	46
30-39	28	35	44	56
40-49	13	15	46	54
50-59	5	6	44	56
60+	2	3	39	61
სულ	პროცენტი	100	100	
	რისკოვნობა	26 048	26 048	

¹⁾ არ მოიცავს 18 წლამდე ასაკის პირთა რეგისტრირებულ ქორწინებების რიცხვს, რაც განპირობებულია საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში განხორციელებული ცვლილებებით.

დაქორწინებულთა საშუალო ასაკი

ყველა ქორწინება

დაქორწინებულთა რიცხოვნობა ქალაქად და სოფლად, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	ქალაქად		სოფლად		
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	
<20 ¹⁾	4	1	9	1	
20-29	45	37	48	45	
30-39	30	37	25	32	
40-49	14	16	12	14	
50-59	5	6	5	6	
60+	2	3	2	3	
სულ	პროცენტი	100	100	100	100
	რიცხოვნობა	15 421	15 421	10 627	10 627

¹⁾ არ მოიცავს 18 წლამდე ასაკის პირთა რეგისტრირებულ ქორწინებების რიცხვს, რაც განპირობებულია საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში განხორციელებული ცვლილებებით.

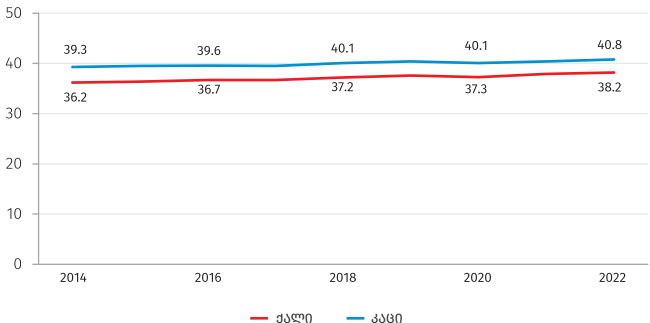
განქორწინებულთა რიცხოვნობა ასაკის მიხედვით, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	ასაკი	ქალი	კაცი
	<20	0	0
	20-29	20	13
	30-39	40	39
	40-49	24	28
	50-59	10	13
	60+	5	7
სულ	პროცენტი	100	100
	რიცხოვნობა	14 098	14 098

განქორწინებულთა საშუალო ასაკი

ყველა ქორწინება

ქალი და კაცი
საქართველოში

ჯანმრთელობის დაცვა

ბოლო 15 წლის განმავლობაში ჯანდაცვის სფეროში განხორციელებულმა მნიშვნელოვანმა სახელმწიფო ინიციატივებმა და საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის დანერგვამ, გამოიწვია ჯანმრთელობის ძირითადი ინდიკატორების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება. 2000-იანი წლების დასაწყისთან შედარებით, ჩვილ ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი (გარდაცვლილი ბავშვების რაოდენობა 1000 ცოცხლად დაბადებულზე) ოთხჯერ შემცირდა და 2022 წელს ბიჭებისთვის 7.9-ს, ხოლო გოგონებისთვის 7.3-ს გაუტოლდა.

მსგავსი ტენდენციები შეინიშნება 5 წლამდე ასაკის ბავშვების მოკვდაობის კოეფიციენტში, რომელიც ბოლო 10 წლის განმავლობაში როგორც გოგონებში, ასევე ბიჭებში თითქმის 2-ჯერ შემცირდა.

მეორეს მხრივ, დადგენილია, რომ ბოლო 10 წლის განმავლობაში გასამმაგებულმა ჯანდაცვის ხარჯებმა და საყოველთაო ჯანმრთელობის დაზღვევის შემოღებამ, გამოიწვია პაციენტების ვიზიტების რაოდენობის მინიმუმ 50%-ით გაზრდა, რაც გულისხმობს სხვადასხვა სახის გადამდები და არაგადამდები დაავადებების უფრო მეტ რეგისტრირებულ რაოდენობას. ანალიზმა აჩვენა, რომ მამაკაცებში ტუბერკულოზის, აივ ინფექციის და ფსიქიკური აშლილობის ახალი შემთხვევები აღემატება ქალებში გამოვლენილ შემთხვევებს, ხოლო ქალებში მამაკაცებთან შედარებით უფრო მეტია ახალდიაგნოზირებული ავთვისებიანი სიმსივნეების შემთხვევები.

სიკვდილის მიზეზების ანალიზი გვიჩვენებს, რომ შემთხვევათა საერთო რაოდენობაში კვლავ წარბობს სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები, რაც ქალთა მოკვდაობის მიზეზის 38 პროცენტს, ხოლო მამაკაცთა სიკვდილიანობის 34 პროცენტს შეადგენს.

ქალების რაოდენობა (SDG 3.C.1)

სქესის მიხედვით განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	2021	2022
ქალი	68	75
კაცი	32	25
სულ	100	100
პროცენტი		
რიცხოვნობა	22	24

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

გარდაცვალების მიზეზები, 2022 (SDG 3.4.1)

განანილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

		პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განანილება	
		ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები		38	34	51	49
სიმსივნეები		1	2	32	68
განზრახ თვითდაზიანება და თავდასხმა		0	1	15	85
სხვა ავადმყოფობები		61	63	48	52
სულ	პროცენტი	100	100	48	52
	რიცხოვნობა	24	25		

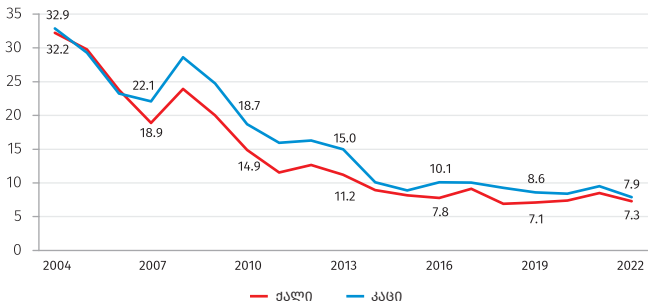
5 წლამდე ასაკის ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი (SDG 3.2.1)

1 000 ცოცხლად დაბადებულზე

	მომხ	ბიჭი
2010	21.1	16.6
2011	18.0	13.0
2012	18.9	14.4
2013	17.3	13.7
2014	11.4	10.3
2015	10.8	9.6
2016	12.1	9.2
2017	11.8	10.4
2018	10.7	8.7
2019	10.1	8.5
2020	9.8	8.7
2021	10.7	9.3
2022	9.3	9.2

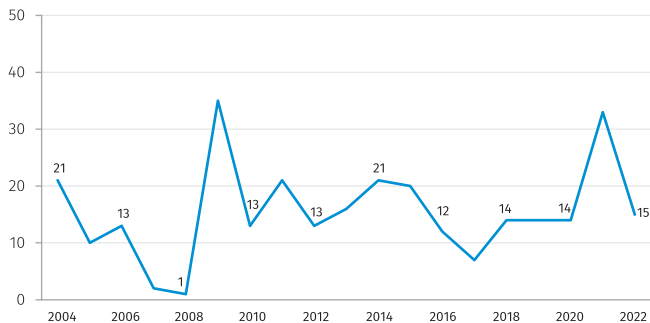
ჩვილ ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი (SDG 3.2.2)

1 000 დაბადებულზე

დედათა გარდაცვალება (SDG 3.1.1)

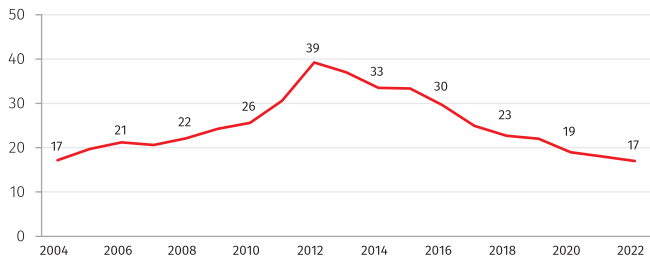
რიცხოვნობა (ერთეული)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

რეგისტრირებული აბორტების რაოდენობა

რაოდენობა (ათასი)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

ტუბერკულოზის გავრცელება (SDG 3.3.2)

სქესის მიხედვით განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	2004	2014	2022
ქალი	29	30	33
კაცი	71	70	67
სულ პროცენტი	100	100	100
რიცხოვნობა	6	4	2

წყარო: საქართველოს ოპუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

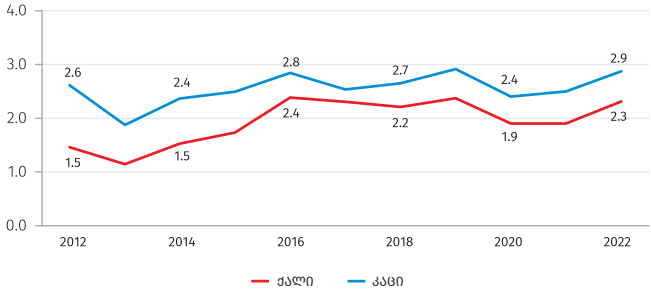
შიდსის შემთხვევათა რაოდენობა სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით (SDG 3.3.1)

სქესის მიხედვით განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	2014	2018	2022
ქალი	25	35	21
კაცი	75	65	79
სულ პროცენტი	100	100	100
რიცხოვნობა	268	268	146

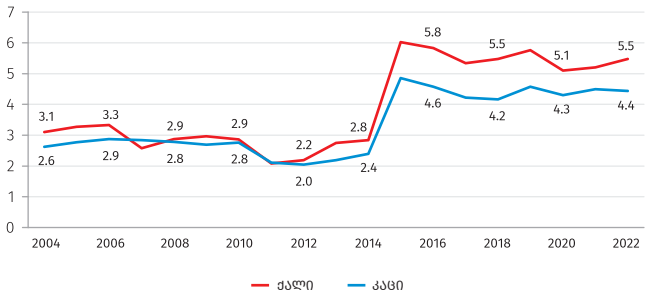
წყარო: საქართველოს ოპუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

ფსიქიკური და ქვევითი აბლილობების შემთხვევები სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით რიცხვონობა (ათასი)

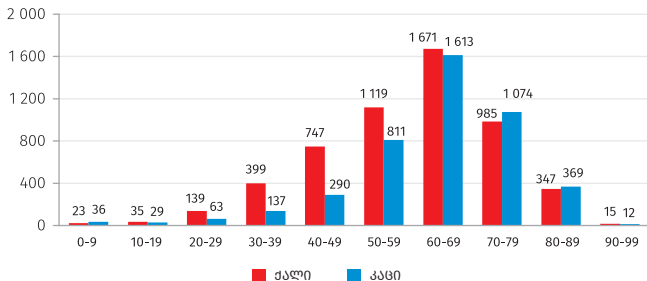
წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

ავთვისებიანი სიმსივნეების შემთხვევათა რაოდენობა სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით (SDG 3.4.1) რიცხვონობა (ათასი)

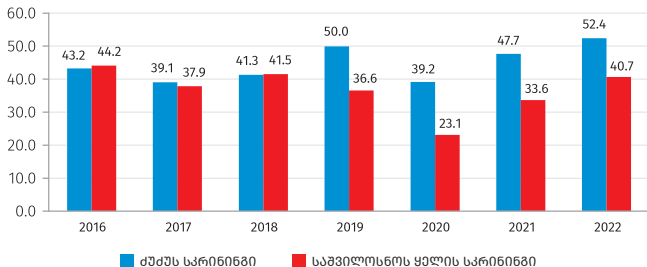
წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

კიბოს ახალი შემთხვევების რაოდენობა ასაკისა და სქესის მიხედვით, 2022 რიცხვობა (ერთეული)

წყარო: საქართველოს ოჯახიკრებული ტერიტორიებიდან დავნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

სხვადასხვა ლოკალიზაციის კიბოს სკრინინგით გამოკვლულ ბენეფიციართა რიცხვობა რიცხვობა (ათასი)

წყარო: საქართველოს ოჯახიკრებული ტერიტორიებიდან დავნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

თვითმკვლელობათა რაოდენობა, 2022 (SDG 3.4.2)

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

		პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
		ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
15 წლამდე		0	0	-	-
15-19		8	1	50	50
20-29		12	20	8	92
30-49		4	38	2	98
50+		77	41	22	78
სულ	პროცენტი	100	100	100	100
	რაოდენობა	26	169		

ქალი და კაცი
საქართველოში

განათლება და სკორტი

განათლების ხელმისაწვდომობა, ყველა დონეზე მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ნებისმიერი ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებასა და ქალთა გაძლიერებაში.

საქართველოში, შესაბამისი ასაკის ბიჭებისა და გოგოების წილი დაწყებით სკოლაში - დაწყებით კლასებში წმინდა ჩარიცხვა - კვლავ რჩება საკმაოდ მაღალ დონეზე.

ბიჭები, უფრო მეტად, სწავლის შეწყვეტას იწყებენ სავალდებულო საბაზისო განათლების მიღების შემდეგ. იმის გათვალისწინებით, რომ პროფესიულ განათლებას იღებს ბიჭებისა და გოგოების პრაქტიკულად თანაბარი რაოდენობა, ეს ფაქტი მიუთითებს იმაზე, რომ ბიჭები უფრო მეტად არიან მიდრეკილნი შრომის ბაზარზე აქტიური ჩართვისთვის.

პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში დაახლოებით 14.1 ათასი ბიჭი და გოგო სწავლობს. გოგოები, როგორც წესი, დომინირებენ ჯანმრთელობის დაცვის და სოციალური კეთილდღეობის, ბიზნესის, ადმინისტრირების და სამართლის, მომსახურების პროგრამებზე, ხოლო ბიჭები წარმოადგენენ სტუდენტების უმრავლესობას ინჟინერიის, წარმოების, მშენებლობის, მომსახურების და საინფორმაციო ტექნოლოგიების პროგრამებზე.

ქალებს უმაღლესი განათლება მიღებული აქვთ უფრო მეტად სოციალური მეცნიერებების, ბიზნესის და სამართლის, ჰუმანიტარულ მეცნიერებებსა და ხელოვნებაში, მეცნიერების პროგრამებში. კაცები დომინირებენ საინჟინრო, დამამუშავებელ და სამშენებლო პროგრამებზე. ანალოგიური გენდერული განაწილება შეიმჩნევა დოქტორანტებშიც.

ზოგადი განათლების მასწავლებლები წარმოადგენენ განათლების სექტორში დასაქმებულთა უმსხვილეს კატეგორიას. ქალი სკოლის მასწავლებლების რიცხოვნობამ 2022 წელს დაახლოებით 55 000 შეადგინა, რაც 7-ჯერ აღემატება მამრობითი სქესის მასწავლებელთა რიცხოვნობას. ქალები აღემატება კაცებს პროფესიულ და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებშიც, თუმცა აქ გენდერული განსხვავებები ნაკლებად არის გამოხატული.

15 წლისა და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განათლება
განათლების მიღებული დონის და ასაკის მიხედვით, 2022
 განათლება (%)

	დაწყებითი/ საბაზო	საშუალო ზოგადი	საშუალო პროფესიული	უმაღლესი	განათლების გარეშე
15-19					
ქალი	62.8	37.1	0.0	0.0	0.1
კაცი	66.7	32.4	0.5	0.0	0.4
20-29					
ქალი	6.1	49.9	8.9	34.9	0.2
კაცი	6.2	64.4	6.8	22.1	0.5
30-39					
ქალი	6.6	32.5	18.6	41.4	0.9
კაცი	7.5	48.3	9.1	34.6	0.5
40-49					
ქალი	6.2	30.6	19.4	43.7	0.2
კაცი	7.1	43.7	11	37.8	0.4
50-59					
ქალი	2.7	35	28.8	33.2	0.3
კაცი	2.4	44.8	22.1	30	0.6
60+					
ქალი	9.5	36.2	25.7	27.4	1.3
კაცი	6.2	39	24.1	30.1	0.5

**მოსწავლეთა და სტუდენტთა რიცხოვნობა
2022/2023 სასწ. წ. დასაწყისისათვის (SDG 4.3.1)**

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
მოსწავლეთა რიცხოვნობა:				
სახელმწიფო ზოგადსაგანმანათლებლო დანესებულებებში	90	90	48	52
კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო დანესებულებებში	10	10	47	53
სულ პროცენტი	100	100	48	52
რიცხოვნობა	305	329		
სახელმწიფო პროფესიულ კოლეჯებში¹⁾				
კერძო პროფესიულ კოლეჯებში ¹⁾	43	27	60	40
სულ პროცენტი	100	100	49	51
რიცხოვნობა	4	4		
სტუდენტთა რიცხოვნობა:				
სახელმწიფო უმაღლეს საგანმანათლებლო დანესებულებებში	60	61	52	48
კერძო უმაღლეს საგანმანათლებლო დანესებულებებში	40	39	52	48
სულ პროცენტი	100	100	52	48
რიცხოვნობა	84	77		

წყარო: საქართველოს განათლებისა და მცენიერების სამინისტრო;
საქსტატი, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტატისტიკური გამოკვლევა.

¹⁾ კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა.

კედაგოგების/პროფესორ-მასწავლებლების რიცხოვნობა

2022/2023 სასწ. წ. დასაწყისისათვის

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სახელმწიფო ზოგადსაგანმანათლებლო დანესებულებებში	91	92	87	13
კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო დანესებულებებში	9	8	88	12
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	54 417	7 879		
სახელმწიფო პროფესიულ კოლეჯებში	49	68	64	36
კერძო პროფესიულ კოლეჯებში	51	32	79	21
სულ პროცენტი	100	100		
სულ ერთეული	4 068	1 686		
სახელმწიფო უმაღლეს საგანმანათლებლო დანესებულებებში	48	49	55	45
კერძო უმაღლეს საგანმანათლებლო დანესებულებებში	52	51	57	43
სულ პროცენტი	100	100		
სულ ერთეული	5 946	4 659		

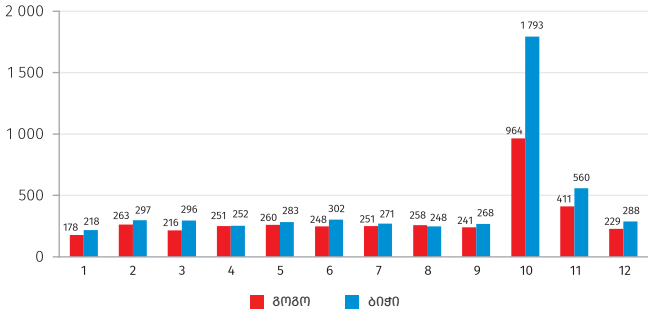
წყარო: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო;
საქსტატი, შპალუსი საგანმანათლებლო დანახარებების სტატისტიკური გამოკვლევა.

**დაწყებითი, საბაზო და საშუალო სკოლის დასრულების
მაჩვენებლები, 2022 წ. (SDG 4.1.1)**
რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	გოგო	ბიჭი	გოგო	ბიჭი
მიიღო:				
დაწყებითი განათლება	29	31	48	52
საბაზო განათლება	22	23	48	52
საშუალო განათლება	22	24	48	52

წყარო: საქართველოს განათლებისა და მცენიერების სამინისტრო.

**მოსწავლეთა რიცხოვნობა, რომლებმაც შეწყვიტეს სწავლა
2021/2022 სასწავლო წლის განმავლობაში,
კლასების მიხედვით (SDG 4.1.3)**
(ერთეული)

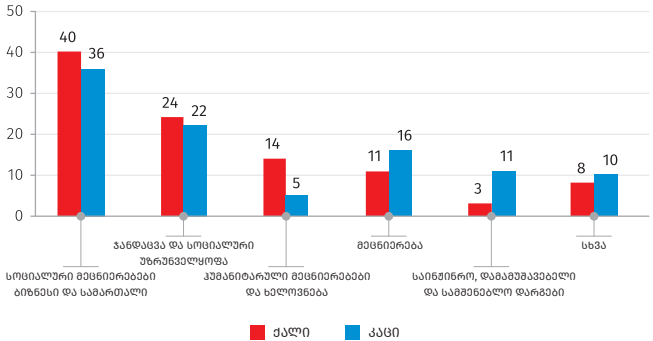
წყარო: საქართველოს განათლებისა და მცენიერების სამინისტრო.

**კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა სპორტ და კერძო
საგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან პროფესიული
საგანმანათლებლო პროგრამების და ასაკის მიხედვით, 2022**
განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

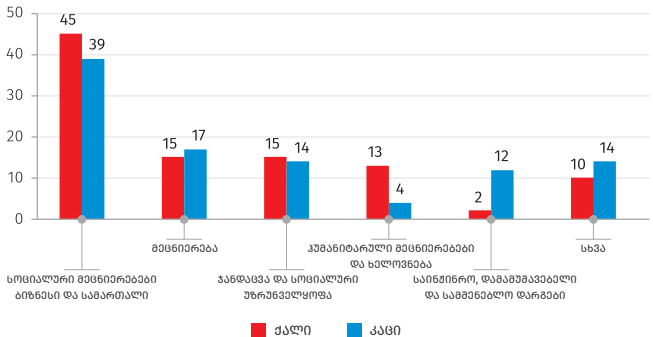
პროგრამების მიხედვით	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ბიზნესი, ადმინისტრირება და სამართალი	21	7	74	26
ინჟინერია, წარმოება, მშენებლობა	7	41	13	87
ინფორმაციისა და კომუნიკაციის ტექნოლოგიები	5	10	30	70
მიმართულებათაშორისი დარგები ან სპეციალობები	1	4	19	81
ხელოვნება, ჰუმანიტარული მეცნიერებები	3	2	61	39
ჯანდაცვა, სოციალური კეთილდღეობა	26	11	97	3
მომსახურებები	16	24	39	61
სხვა	21	11	65	35
ასაკის მიხედვით, წელი				
15-17	2	7	20	80
18-20	19	24	44	56
21-23	30	20	60	40
24-26	12	12	50	50
27-29	8	8	49	51
30-32	7	7	50	50
33-36	6	6	50	50
>36	17	17	49	51
სულ	პროცენტი	100	100	
	რიცხოვნობა	3 715	3 890	

წყარო: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო.

სტუდენტთა განაწილება უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პროგრამების მიხედვით, 2022/2023 სსსნ. წ. დასაწყისისათვის (%)

კურსდამთავრებულების განაწილება პროგრამების მიხედვით, 2022/2023 სსსნ. წ. დასაწყისისათვის (%)

პროფესორ - მასწავლებელთა რიცხოვნობა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, 2022/2023 სასწ. წ. დასაწყისისათვის

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ძირითადი პერსონალი:				
პროფესორი	17	32	41	59
ასოცირებული პროფესორი	39	36	58	42
ასისტენტ - პროფესორი	15	11	64	36
მასწავლებელი	18	13	64	36
სხვა	11	8	63	37
სულ პროცენტი	100	100	56	44
რიცხოვნობა	5 946	4 659		
ხელშეკრულებით დასაქმებულები:				
პროფესორი	24	4	45	55
ასოცირებული პროფესორი	5	6	56	44
ასისტენტ - პროფესორი	2	2	58	42
მასწავლებელი	47	42	65	35
სხვა	45	46	62	38
სულ პროცენტი	100	100	62	38
რიცხოვნობა	7 835	4 703		

დოქტორანტიების მიღება პროგრამების მიხედვით, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
განათლება	5	1	92	8
ჰუმანитарული მეცნიერებები და ხელოვნება	14	10	65	35
სოციალური მეცნიერებები, ბიზნესი და სამართალი	48	50	57	43
მეცნიერება	12	14	55	45
საინჟინრო, დამამუშავებელი და სამშენებლო დარგები	3	11	25	75
სოფლის მეურნეობა	1	1	50	50
ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	17	11	67	33
მომსახურება	1	1	43	57
სულ პროცენტი	100	100	58	42
რიცხოვნობა	507	367		

დოქტორანტურის კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა

პროგრამების მიხედვით, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
განათლება	4	0	92	8
ჰუმანიტარული მეცნიერებები და ხელოვნება	14	8	69	31
სოციალური მეცნიერებები, ბიზნესი და სამართალი	43	39	58	42
მეცნიერება	12	11	56	44
საინჟინრო, დამამუშავებელი და სამშენებლო დარგები	11	27	34	66
სოფლის მეურნეობა	2	3	50	50
ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	14	8	69	31
მომსახურება	0	3	11	89
სულ პროცენტი	100	100	56	44
რიცხოვნობა	300	237		

დოქტორანტიების სამეცნიერო ხელმძღვანელების რიცხოვნობა
განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	2020	2021	2022
ქალი	41	46	46
კაცი	59	54	54
სულ პროცენტი	100	100	100
რიცხოვნობა	2 119	2 003	2 088

მკვლევარების რიცხოვნობა 2022წ. (SDG 9.5.2)

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
განათლების დონის მიხედვით:				
დოქტორი/გათანაბრებული	67	70	54	46
მაგისტრი/გათანაბრებული	29	28	53	47
ბაკალავრი/გათანაბრებული	3	2	55	45
მოკლევადიანი/პროფესიული	0	0	63	37
სულ პროცენტი	100	100		
ასაკის მიხედვით:				
<25	7	9	49	51
25-34	14	14	53	47
35-44	19	15	60	40
45-54	22	17	60	40
55-64	21	18	57	43
65+	17	26	42	58
სულ პროცენტი	100	100		

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სამეცნიერო სფეროების მიხედვით:				
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები	19	22	50	50
ინჟინერია და ტექნოლოგია	11	24	35	65
სამედიცინო და ჯანდაცვის მეცნიერებები	17	12	62	38
სოფლის მეურნეობა/ვეტერინარია	4	4	56	44
სოციალური მეცნიერებები	25	24	54	46
ჰუმანიტარული მეცნიერებები და ხელოვნება	25	15	66	34
არაიდენტიფიცირებული	0	0	0	0
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	7 006	5 985		

წყარო: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო.

**სპორტულ სახეობებში აღებული მედლების რაოდენობა
სპორტსმენების ასაკის და სქესის მიხედვით, 2022 წ.**
(ერთეული)

	არაოლიმპიური სახეობები			ოლიმპიური სახეობები			პარალიმპიური სახეობები		
	საპრიზო ადგილები								
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
ქალების მიერ აღებული მედლების რაოდენობა	13	11	13	37	38	47	9	6	13
მსოფლიო ჩემპიონატი	4	3	6	2	2	-	-	-	1
ევროპის ჩემპიონატი	3	3	2	2	11	10	3	1	3
საერთაშორისო ტურნირი	6	5	5	33	24	37	6	5	9
საჭადრაკო ოლიმპიადა	-	-	-	-	1	-	-	-	-
ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი	-	-	-	-	-	-	-	-	-
კაცების მიერ აღებული მედლების რაოდენობა	67	52	46	203	165	206	13	10	16
მსოფლიო ჩემპიონატი	35	26	25	16	16	25	1	2	3
ევროპის ჩემპიონატი	14	7	7	56	43	46	5	2	6
საერთაშორისო ტურნირი	18	19	14	129	106	129	7	6	7
საჭადრაკო ოლიმპიადა	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი	-	-	-	2	-	6	-	-	-

წყარო: საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო.

ქალი და კაცი
საქართველოში

სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოში სოციალური უზრუნველყოფის ტიპები შეიძლება დაიყოს ორ ფართო ჯგუფად: სტატუსზე დაფუძნებული და საარსებო საშუალების შემონახვის მიხედვით. პირველი ძირითადად მოიცავს ასაკით პენსიას და სოციალურ პაკეტებს, ასევე, იძულებით გადაადგილებულ პირთა (დევნილები) დახმარებას, ხოლო საარსებო საშუალებებით შემონახული, სოციალური დაცვის მთავარი მიმზრდებელია მიზნობრივი სოციალური დახმარების პროგრამა.

მასშტაბის თვალსაზრისით, პენსია წარმოადგენს სოციალური უზრუნველყოფის უმსხვილეს კატეგორიას, რომელიც მოიცავს მთლიანი მოსახლეობის დაახლოებით 22 პროცენტს. პენსია ქალებს შეუძლიათ მიიღონ 60 წლის ასაკიდან, ხოლო კაცებს 65 წლიდან. ეს ფაქტი გენდერული თვალსაზრისით, სიცოცხლის მოსალოდნელ ხანგრძლივობაში ქალების სასარგებლოდ თითქმის 8-წლიან განსხვავებას იწვევს, პენსიონერი ქალების რიცხოვნობის სიჭარბეს პენსიონერ კაცებზე თითქმის 2.5-ჯერ. მეორეს მხრივ, სოციალური პაკეტების მიმღები კაცების რიცხვი თითქმის ორჯერ აღემატება ბენეფიციარი ქალების რიცხოვნობას, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა, სახელმწიფო კომპენსაციის მიმღებთა და ომის ვეტერანთა შორის უფრო მეტი კაცის არსებობის გამო.

ქალები ასევე წარმოადგენენ მიზნობრივი სოციალური დახმარების პროგრამის ბენეფიციართა უმრავლესობას. ასაკის პენსიის შემთხვევაში, ეს ფაქტი აიხსნება დემოგრაფიული ფაქტორებით, რადგან დაუცველ მოხუც მოსახლეობაში უფრო მეტი ქალია.

პენსიის მიმღებთა რიცხოვნობა, 2022 (SDG 1.3.1)

რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
პენსიის (ასაკით პენსია) მიმღები	577	232	71	29

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

სოციალური კაპიტის მიმღებთა რიცხოვნობა ასაკის მიხედვით, 2022 (SDG 1.3.1)

რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

ასაკი	რიცხოვნობა		პროცენტული განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სოციალური კაპიტის მიმღები:				
0-17 წლის	16	20	26	16
18-59 წლის	40	73	68	61
60+	4	27	6	22
სულ რიცხოვნობა	59	119		

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

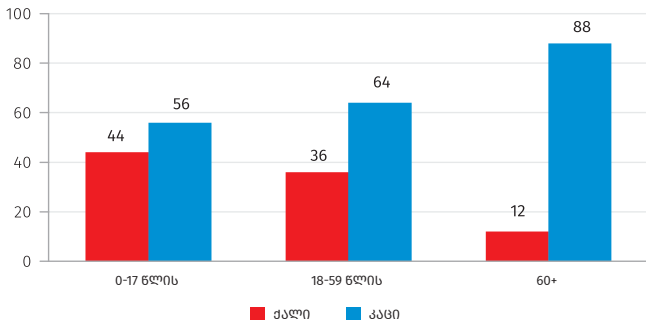
სოციალური კაპიტის მიმღებთა რიცხოვნობა, 2022 (SDG 1.3.1)

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები	81	65	38	62
მარჩენალდაკარგული ოჯახის წევრი	18	9	48	52
პოლიტრეპრესირებულები	0	0	39	61
სახელმწიფო კომპენსაციის მიმღებები	0	6	2	98
ომის მონაწილეები	1	19	2	98
საყოფაცხოვრებო სუბსიდიის მიმღებები	0	0	0	0
სხვა	0	0	81	19
სულ პროცენტი	100	100	33	67
რიცხოვნობა	59	119		

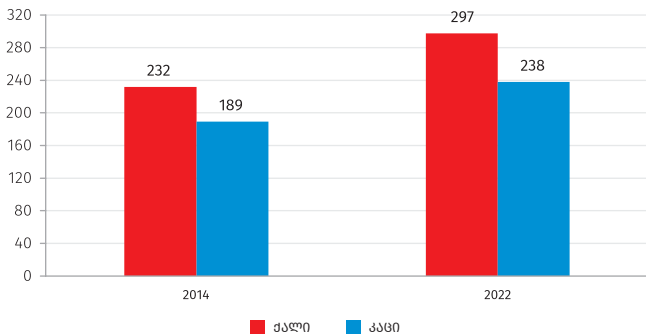
წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

სოციალური კაპიტის მიზღვრება განაწილება ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2022 (%)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

საარსებო შემწეობის მიზღვრება რიცხობრივად (SDG 1.3.1) (ათასი)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

მოსუცებულთა განთავსება თავშესაფრებში, 2022

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
მოსუცებულთა განთავსება თავშესაფრებში	148	126	54	46

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

რეგისტრირებულ იძულებით გადაადგილებულ პირთა

რიცხოვნობა, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

რეგიონი	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
თბილისი	40	39	54	46
აჭარის არ	3	3	52	48
გურია	0	0	54	46
იმერეთი	10	10	54	46
მცხეთა-მთიანეთი	4	4	51	49
კახეთი	1	1	53	47
სამცხე-ჯავახეთი	1	1	53	47
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	31	31	53	47
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	52	48
ქვემო ქართლი	5	5	52	48
შიდა ქართლი	6	7	51	49
სულ პროცენტი	100	100	53	47
რიცხოვნობა	155 266	137 679		

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

ქალი და კაცი
საქართველოში

სამუშაო ძალა, ხელფასები

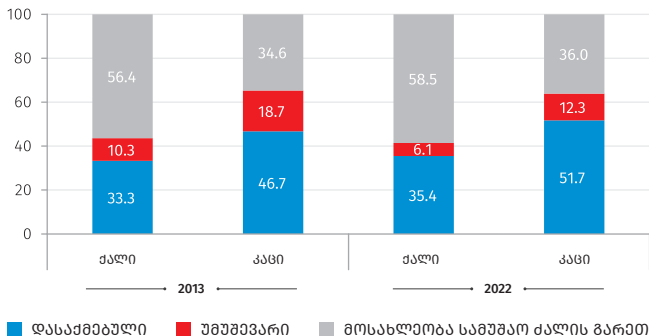

შრომის ბაზარში ჩართულობა, რაც პირდაპირ გულისხმობს, რომ პირი არის დასაქმებული ან აქტიურად ეძებს სამუშაოს, წარმოადგენს გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორს. შესაბამისი სამუშაო ძალის მონაწილეობის დონის სტატისტიკური მაჩვენებელი ბოლო 10 წლის განმავლობაში მამაკაცებისთვის შეადგენდა დაახლოებით 62-67 პროცენტს და ქალებისთვის 40-46 პროცენტს, რაც მიუთითებს შრომის ბაზარზე არსებულ მნიშვნელოვან განსხვავებაზე გენდერული მიმართულებით.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საქართველოში ქალების უმუშევრობის ტრადიციულად დაბალი დონე, მამაკაცებთან შედარებით, შეიძლება დამაბნეველი აღმოჩნდეს. თუმცა ამის ახსნა მარტივია: უმუშევრად ითვლება ის, ვინც აქტიურად ეძებს სამუშაოს და მზად არის თითქმის დაუყოვნებლივ დაიწყოს მუშაობა. იქიდან გამომდინარე, რომ ქალები შრომის ბაზარზე ნაკლები აქტიურობით გამოირჩევიან, უმუშევარი ქალების წილიც შესაბამისად, დაბალი გამოდის.

ხელფასებში განსხვავება გენდერული მიმართულებით კვლავაც მნიშვნელოვანი რჩება, რადგან ქალები იღებენ მამაკაცთა საშუალო თვიური ხელფასის ორ მესამედზე ნაკლებს. 2022 წელს ქალების ხელფასის თანაფარდობა მამაკაცების ხელფასთან 68.3 პროცენტს შეადგენდა, რაც 0.3 პროცენტული პუნქტით დაბალია 2021 წლის მაჩვენებელთან შედარებით.

15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება სამუშაო ძალის სტატუსის მიხედვით (%)

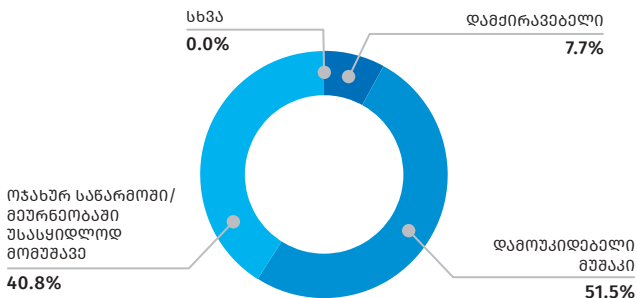

დასაქმებულთა რიცხოვნობა და დასაქმების დონე ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2022

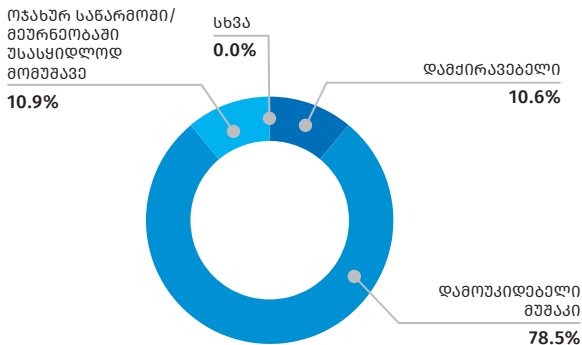
რიცხოვნობა (ათასი), დასაქმების დონე (%)

	დასაქმებულთა რიცხოვნობა		დასაქმების დონე	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
15-24	27.8	46.6	15	23
25-34	99.9	148.4	45	65
35-44	124.2	160.9	51	68
45-54	137.6	148.9	56	66
55+	179.5	209.9	26	43
სულ	568.9	714.8	35	52

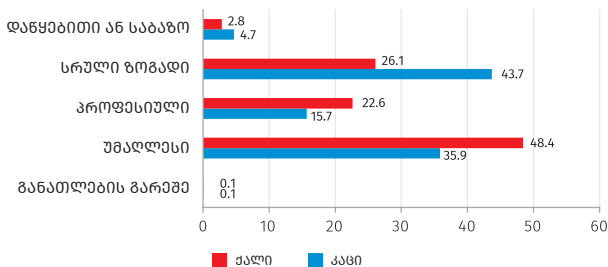
თვითდასაქმებულ ქალთა განაწილება დასაქმების სტატუსის მიხედვით, 2022

თვითდასაქმებულ კაცთა განაწილება დასაქმების სტატუსის მიხედვით, 2022

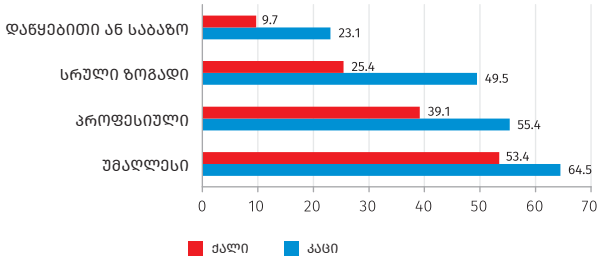

დასაქმებულთა განაწილება განათლების მიღწეული დონის მიხედვით, 2022 (%)

დასაქმებულთა პროცენტული წილი 15 წლის და უფროსი ასაკის მონახლეობაში (დასაქმების დონე), 2022

(%)

დასაქმებულთა განაწილება ეკონომიკური საქმიანობის სახეების მიხედვით, 2022

რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

	დასაქმებულთა რიცხოვნობა		დასაქმებულთა განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სულ	568.9	714.8	100	100
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	84.1	145.1	14.8	20.3
მრეწველობა	50.6	101.8	8.9	14.2
მშენებლობა	4.2	104.4	0.7	14.6
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი	93.2	99.5	16.4	13.9
ტრანსპორტი და დასაწყობება	10.1	70.5	1.8	9.9
განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მინოდების საქმიანობები	24.7	17.9	4.3	2.5
ინფორმაცია და კომუნიკაცია	5.8	9.5	1.0	1.3
საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები	19.1	10.3	3.4	1.4
უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები	1.0	2.3	0.2	0.3
პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები	12.4	10.2	2.2	1.4
ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები	9.8	13.2	1.7	1.9
სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება	29.5	62.1	5.2	8.7
განათლება	121.5	28.5	21.4	4.0
ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები	56.8	13.0	10.0	1.8
ხელოვნება, გართობა და დასვენება	15.8	15.5	2.8	2.2
სხვა საქმიანობები	30.2	11.0	5.3	1.5

**დასაქმებულთა განაწილება ეკონომიკური საქმიანობის
სახეებისა და ფაქტურად ნამუშევარი საათების მიხედვით, 2022
(საათი)**

	ქალი	კაცი
სულ	37.8	43.0
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	27.4	32.9
მრეწველობა	40.7	44.5
მშენებლობა	38.5	45.6
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი	45.7	48.3
ტრანსპორტი და დასაწყობება	45.5	47.0
განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები	47.2	51.9
ინფორმაცია და კომუნიკაცია	38.7	44.6
საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები	41.8	43.2
უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები	43.0	37.0
პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები	37.2	39.6
ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები	34.0	49.4
სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება	40.3	48.3
განათლება	27.9	31.2
ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები	42.6	42.8
ხელოვნება, გართობა და დასვენება	39.5	37.8
სხვა საქმიანობები	46.4	38.5

**დასაქმებულთა განაწილება სამუშაოზე დაკავებული
კოზიციების მიხედვით, 2022**
რიცხოვნობა (ათასი)

ISCO-08	ქალი	კაცი
სულ	568.9	714.8
მენეჯერები	29.6	46.8
სპეციალისტი-პროფესიონალები	157.7	67.4
ტექნიკოსები და დამხმარე სპეციალისტები	64.9	64.4
ოფისის დამხმარე პერსონალი	35.2	23.4
მომსახურებებისა და გაყიდვების სფეროებში დასაქმებული პირები	120.5	103.5
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობის კვალიფიციური მუშაკები	75.7	128.2
ხელოსნები და მონათესავე სფეროების მუშები	16.3	124.2
დანადგარებისა და მოწყობილობების ოპერატორები და ამწყობები	7.6	90.2
არაკვალიფიციური მუშაკები	61.3	55.9
სხვა	0.1	10.9

**არაფორმალურად დასაქმებულთა წილი არასასოფლო-
სამეურნეო სფეროს დასაქმებულებში, 2022**
(%)

ქალი	22.5
კაცი	33.4

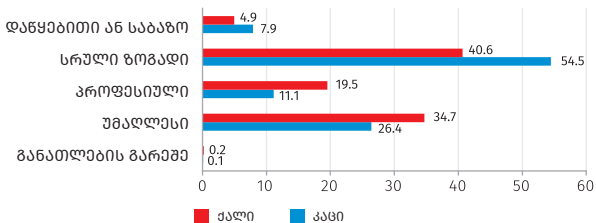
20-34 წლის ახალკურსდამთავრებულთა დასაქმების დონე
(%)

	2020	2021	2022
ქალი	48.3	48.2	44.7
კაცი	50.7	50.1	52.4

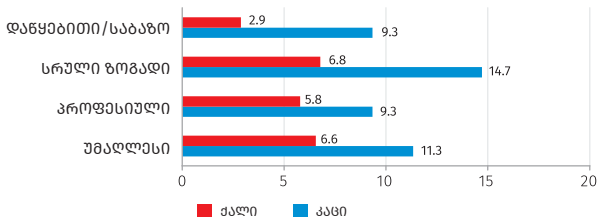
უმუშევრობის დონე ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2022
რიცხოვნობა (ათასი), უმუშევრობის დონე (%)

	რიცხოვნობა		უმუშევრობის დონე	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
15-24	17.6	30.8	38.8	39.8
25-34	20.5	45.4	17.0	23.4
35-44	24.9	38.4	16.7	19.2
45-54	19	30.5	12.2	17.0
55+	15.4	25.4	7.9	10.8
სულ	97.4	170.5	14.6	19.3

უმუშევართა განაწილება განათლების მიღებული დონის მიხედვით, 2022 (%)

უმუშევართა პროცენტული წილი 15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობაში, 2022

ხანგრძლივი უმუშევრობა (%)

	2020		2021		2022	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ხანგრძლივი უმუშევრობის დონე	5.1	6.3	6.6	7.6	6.0	7.2
ხანგრძლივი დროით უმუშევართა წილი უმუშევრებში	31.6	30.9	37.2	33.4	40.9	37.2

**15-29 წლის ახალგაზრდების პროცენტული წილი, რომლებიც არ
სწავლობენ, არ არიან დასაქმებულები და არ გადიან ტრენინგებს
(NEET), 2022**
(%)

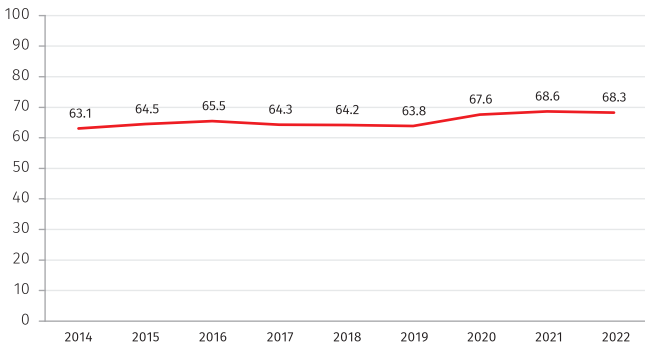
ქალი	34.5
კაცი	27.2

**დაქირავებით დასაქმებულთა საშუალო თვიური ნომინალური
ხელფასი საქმიანობის სახეების მიხედვით, 2022**
(ლარი)

	ქალი	კაცი
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	854.5	1 149.1
სამთომოპოვებითი მრეწველობა და კარიერების დამუშავება	1 596.9	2 175.4
დამამუშავებელი მრეწველობა	1 078.6	1 728.2
ელექტროენერჯის, აირის, ორთქლის და კონდიციონერული ჰაერის მიწოდება	1 918.2	1 787.0
წყალმომარაგება; კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და დაბინძურებისაგან გასუფთავების საქმიანობები	922.9	1 047.8
მშენებლობა	1 579.8	2 104.4
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი	1 050.8	1 674.9
ტრანსპორტირება და დასაწყობება	1 423.5	1 754.2
განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები	1 026.0	1 351.2
ინფორმაცია და კომუნიკაცია	2 510.5	3 500.5
საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები	2 107.4	3 746.4

	ძალი	კაცი
უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები	1 375.0	1 546.4
პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები	1 855.9	2 759.4
ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები	1 033.9	1 141.2
სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება	1 767.6	1 848.2
განათლება	936.4	960.2
ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები	1 257.5	1 776.2
ხელოვნება, გართობა და დასვენება	1 169.8	1 777.8
სხვა სახის მომსახურება	911.6	1 413.5
სულ	1 247.7	1 827.0

ძალის საშუალო თვიური ხელფასის თანაფარდობა კაცის საშუალო თვიურ ხელფასთან
(%)

შენსწორებული გენდერული სახელფასო სხვაობა
(%)

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
34.5	35.7	35.8	36.2	32.4	31.4	31.7

წყარო: სანარჩობისა და ორგანიზაციების გამოკვლევა.

შენსწორებული გენდერული სახელფასო სხვაობა
(%)

2020		2021		2022	
საათობრივი სახელფასო სხვაობა	ყოველთვიური სახელფასო სხვაობა	საათობრივი სახელფასო სხვაობა	ყოველთვიური სახელფასო სხვაობა	საათობრივი სახელფასო სხვაობა	ყოველთვიური სახელფასო სხვაობა
15.9	21.4	15.7	21.4	15.4	23.0

წყარო: სამუშაო ძალის გამოკვლევა.

ქალი და კაცი
საქართველოში

ცხოვრების დონა

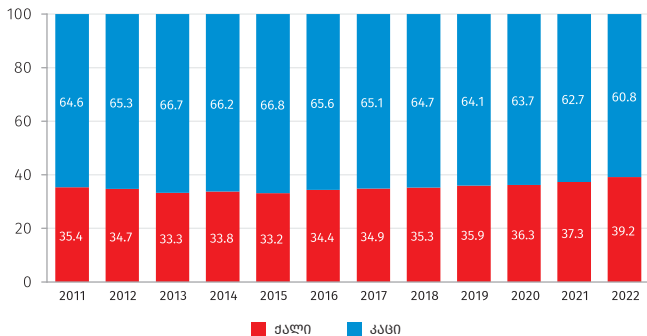
ინფორმაცია მოსახლეობის ცხოვრების დონის შესახებ, ტრადიციულად, მიიღება შინამეურნეობების შემოსავლებისა და ხარჯების გამოკვლევებიდან. იქიდან გამომდინარე, რომ შინამეურნეობა გამოიკითხება, როგორც ერთი სუბიექტი, გარკვეული სირთულეები იქმნება გენდერულ ქრილში მონაცემთა ანალიზისას. ამის გამო მონაცემთა ანალიზი, როგორც წესი, წარმოებს შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით.

საქართველოში შინამეურნეობის უფროსად ტრადიციულად კაცი მოიზრება. შესაბამისად, შინამეურნეობების წილი მამრობითი სქესის უფროსით, 62%-ს აღემატება. თუმცა, ეს მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად მაღალი იქნებოდა, თუ ანალიზიდან გამოვრიცხავდით ერთსულიან და იმ შინამეურნეობებს, სადაც ცხოვრობს მხოლოდ ერთი მშობელი.

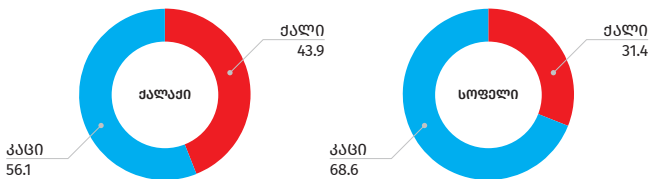
ძირითადი საცხოვრისის საკუთრების ფორმის, შინამეურნეობების მთლიანი შემოსავლებისა და ხარჯების, აგრეთვე, სიღარიბის მაჩვენებლების არსებული მონაცემებით, გენდერული განსხვავებები შინამეურნეობებში კაცი და ქალი უფროსებით, გამოვლენილი არ არის. თუმცა, ეს განსხვავებები გამოვლინდა შინამეურნეობების შემოსავლებისა და ხარჯების ცალკეული კატეგორიის ანალიზის დროს. სოფლის მეურნეობის პროდუქციისა და ქონების გაყიდვის შედეგად მიღებული შემოსავლები უფრო მაღალია იმ შინამეურნეობებისათვის, სადაც უფროსია კაცი, ხოლო ქონების გაქირავებიდან და საჩუქრად მიღებული ფულის უფრო მაღალი მაჩვენებელი ფიქსირდება იმ შინამეურნეობებში, სადაც უფროსი ქალია. ხარჯების შემთხვევაში, ქონების შეძენასა და სოფლის მეურნეობაზე განეული ხარჯების უფრო მაღალია იმ შინამეურნეობებში, სადაც უფროსია კაცი, ხოლო საცხოვრებელ სახლზე, წყალზე, ელექტროენერგიაზე, გაზზე და სხვა სათბობზე და ჯანმრთელობის დაცვაზე განეული ხარჯების უფრო მაღალი მნიშვნელობა ფიქსირდება იმ შინამეურნეობებში, სადაც უფროსი ქალია.

შინამეურნეობების განაწილება შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით (%)

შინამეურნეობების განაწილება შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით ქალაქად და სოფლად, 2022 (%)

შინამეურნეობების ტიპები შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით, 2022

განაწილება (%)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
შინამეურნეობების ტიპები:				
ერთწევრიანი შინამეურნეობა - ქვრივი	19	3	83	17
ერთწევრიანი შინამეურნეობა - სხვა	11	7	52	48
მშობლები 18 წლამდე შვილ(ებ)ით	2	14	10	90
მეუღლეები (რეგისტრირებული/ არარეგისტრირებული ქორწინება)	4	18	11	89
მრავალთაობიანი შინამეურნეობა (ცხოვრობს მინიმუმ 3 თაობა)	27	25	41	59
სხვა	37	33	42	58
სულ პროცენტი	100	100	39	61

**შინამეურნეობების განაწილება ძირითადი საცხოვრისის
საკუთრების ფორმის და შინამეურნეობის უფროსის სქესის
მიხედვით, 2022**
განაწილება (%)

	ქალი	კაცი
ქვეყანა		
ეკუთვნის შინამეურნეობას	92.0	93.0
დაქირავებულია	5.0	3.9
დაგირავებულია	0.4	0.5
უფასო სარგებლობაშია	2.6	2.4
სხვა/არაიდენტიფიცირებული	0.0	0.0
ქალაქად		
ეკუთვნის შინამეურნეობას	89.1	89.1
დაქირავებულია	7.1	6.7
დაგირავებულია	0.6	0.9
უფასო სარგებლობაშია	3.2	3.1
სხვა/არაიდენტიფიცირებული	0.0	0.1
სოფლად		
ეკუთვნის შინამეურნეობას	98.7	98.4
დაქირავებულია	0.0	0.1
დაგირავებულია	0.0	0.0
უფასო სარგებლობაშია	1.3	1.6
სხვა/არაიდენტიფიცირებული	0.0	0.0

**შინამეურნეობების საშუალო თვიური შემოსავლების
თანაფარდობა შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით¹⁾**
(%)

	2012	2022
1. შემოსავლები, სულ (2+3)	100	94
2. ფულადი შემოსავლები და ტრანსფერტები	102	96
დაქირავებული შრომიდან	89	90
თვითდასაქმებიდან	59	74
სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გაყიდვიდან	71	41
ქონებიდან (გაქირავებიდან, პროცენტი ანაბრიდან)	306	165
პენსიები, სტიპენდიები, დახმარებები	146	130
უცხოეთიდან მიღებული გზავნილები	156	103
საჩუქრად მიღებული ფული	136	153
3. არაფულადი შემოსავლები	85	68
4. სხვა ფულადი სახსრები	109	66
ქონების გაყიდვა	303	64
ფულის სესხება ან დანაზოგის გამოყენება	83	66
5. ფულადი სახსრები, სულ (2+4)	103	94
6. ფულადი და არაფულადი სახსრები, სულ (3+5)	101	92

¹⁾ მრიცხველში მოცემულია შინამეურნეობების საშუალო თვიური შემოსავლები ერთ სულზე, სადაც შინამეურნეობის უფროსი ქალია, ხოლო მნიშვნელში - კაცი.

**შინამეურნეობების საშუალო თვიური ხარჯების თანაფარდობა
შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით¹⁾**
(%)

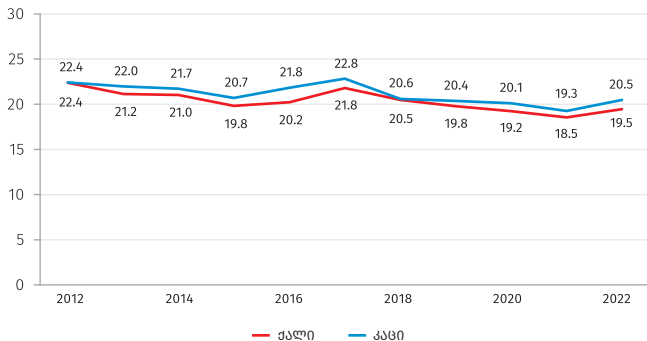
	2012	2022
1. სამომხმარებლო ხარჯები, სულ (2+3)	102	99
2. სამომხმარებლო ფულადი ხარჯები	105	102
სურსათზე, სასმელზე, თამბაქოს ნაწარმზე	105	102
ტანსაცმელსა და ფეხსაცმელზე	105	97
საოჯახო მოხმარების საქონელზე	114	105
ჯანმრთელობის დაცვაზე	123	117
საცხოვრებელ სახლზე, წყალზე, ელექტროენერჯიაზე, გაზზე და სხვა სათბობზე	117	118
ტრანსპორტზე	80	70
განათლებაზე	78	108
სხვა სამომხმარებლო ხარჯები	108	103
3. არაფულადი ხარჯები	85	68
4. არასამომხმარებლო ფულადი ხარჯები	103	66
სასოფლო-სამეურნეო ხარჯები	69	51
ტრანსფერტებზე	77	68

¹⁾ მრიცხველში მოცემულია შინამეურნეობების საშუალო თვიური ხარჯები ერთ სულზე, სადაც შინამეურნეობის უფროსი ქალია, ხოლო მნიშვნელში - კაცი.

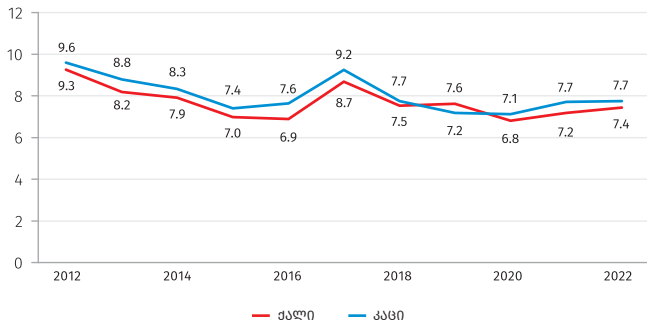
	2012	2022
დაზოგვაზე ან გასესხებაზე	110	73
ქონების შეძენაზე	123	36
5. ფულადი ხარჯები, სულ (2+4)	105	92
6. ხარჯები, სულ (3+5)	103	91

ფარდობითი სიღარიბის მაჩვენებლები სქესის მიხედვით (%)

მედიანური მოხმარების 60 პროცენტის ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი

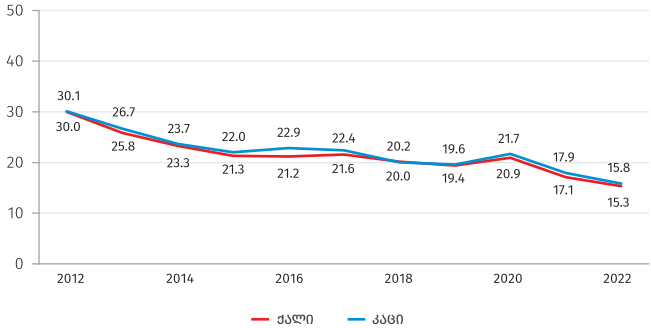

მედიანური მოხმარების 40 პროცენტის ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი

სიღარიბის აბსოლუტურ ზღვარს ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი სქენის მიხედვით (SDG 1.2.1)

(%)

ქალი და კაცი
საქართველოში

საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები

ყოველდღიურად იზრდება საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მნიშვნელობა. ეს ტენდენცია განსაკუთრებით გაძლიერდა ბოლო წლებში, გლობალური მასშტაბით საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების ზრდის შედეგად. საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების შეღწევა განათლებაში, ელექტრონულ ვაჭრობაში, ბიზნესსა და სოციალურ კომუნიკაციაში, მას აქცევს შეუცვლელ საშუალებად, ქალებისა და კაცებისთვის თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველსაყოფად.

საქართველოში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება ყოველწლიურად მნიშვნელოვნად იზრდება. შეიძლება ითქვას, რომ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები ერთ-ერთია იმ რამდენიმე სფეროს შორის, სადაც მაჩვენებლები გენდერულ ჭრილში ძალიან მსგავსია. ქალები და კაცები ერთნაირად ფლობენ კომპიუტერს და მობილურ ტელეფონებს, მათი ინტერნეტთან წვდომაც თანაბარია სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფის მიხედვით.

მოსახლეობის მიერ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების შესახებ დეტალური მონაცემები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში და შეიძლება აღინიშნოს, რომ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების სფეროში გენდერული განსხვავების ამკარა არარსებობა, პერსპექტივაში ოპტიმიზმის საფუძველს იძლევა.

**15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება,
კომპიუტერის გამოყენების სიხშირის მიხედვით¹⁾,
2023 წლის ივლისი**

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ყოველდღე ან თითქმის ყოველდღე	73	75	53	47
კვირაში ერთხელ მაინც	17	16	56	44
უფრო იშვიათად ვიდრე კვირაში ერთხელ	10	10	54	46
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	710	621		

**15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება,
ინტერნეტის გამოყენების სიხშირის მიხედვით²⁾, 2023 წლის
ივლისი**

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ყოველდღე ან თითქმის ყოველდღე	93	93	54	46
კვირაში ერთხელ მაინც	6	7	52	48
უფრო იშვიათად ვიდრე კვირაში ერთხელ	1	1	48	52
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	1358	1148		

¹⁾ ვინც ბოლო 3 თვეში გამოიყენა კომპიუტერი.

²⁾ ვინც ინტერნეტით ისარგებლა ბოლო 3 თვეში.

**კომპიუტერით და ინტარნეტით უზრუნველყოფილი
შინამეურნეობების წილი შინამეურნეობის უფროსის სქესის
მიხედვით, 2023 წლის ივლისი**
პროცენტული წილი (%)

	კომპიუტერით უზრუნველყოფილი	ინტარნეტით უზრუნველყოფილი
ქალი	55	86
კაცი	59	91

**6 წლისა და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი, ვინც ბოლო
12 თვის განმავლობაში ისარგებლა ინტარნეტით¹⁾, 2023 წლის
ივლისი**
(%)

ასაკი	წილი შესაბამისი ასაკის მოსახლეობასთან	
	ქალი	კაცი
6-12	94	93
13-17	99	98
18-29	99	99
30-50	97	95
51-64	87	78
65+	47	40
სულ	84	84

¹⁾ იგულისხმება ბოლო 12 თვის განმავლობაში ნებისმიერ ადგილას ნებისმიერი მოწყობილობის (მობილური ტელეფონით, კომპიუტერით და სხვ.) საშუალებით ინტერნეტით დამოუკიდებლად სარგებლობა.

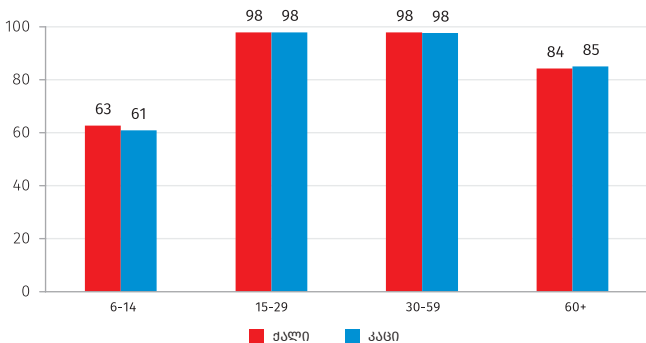
15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი, ინტერნეტის გამოყენების ძირითადი მიზნების მიხედვით¹⁾, 2023 წლის ივლისის პროცენტული წილი (%)

ინტერნეტის გამოყენების მიზნები	ქალი	კაცი
სოციალური ქსელების გამოყენება	96.1	95.0
ონლაინ ახალი ამბების/ გაზეთების/ ჟურნალების ნაკითხვა	52.4	45.2
ელ. ფოსტის მიღება/ გაგზავნა	41.1	42.1
ინტერნეტ აუდიო/ ვიდეო კავშირი	95.8	92.4
ჯანმრთელობის საკითხებზე ინფორმაციის მოძიება	61.3	37.7
საქონლისა და მომსახურების შესახებ ინფორმაციის მოძიება	46.5	43.6
სამუშაოს ძიება ან სამუშაოსთვის აპლიკაციების გაგზავნა	12.7	13.9
ინტერნეტ ბანკინგით სარგებლობა	44.4	50.4
პროგრამული უზრუნველყოფის პროდუქტის (გარდა თამაშებისა) ჩამოტვირთვა	13.5	19.1

¹⁾ ვინც ინტერნეტით ისარგებლა ბოლო 3 თვეში.

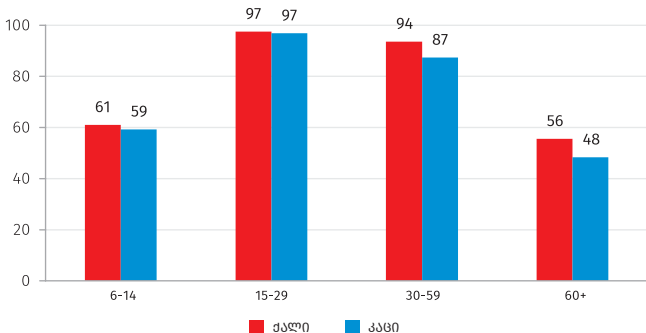
6 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი, ვინც ფლობს მობილურ ტელეფონს, 2023 წლის ივლისის (SDG 5.B.1)

პროცენტული წილი (%)

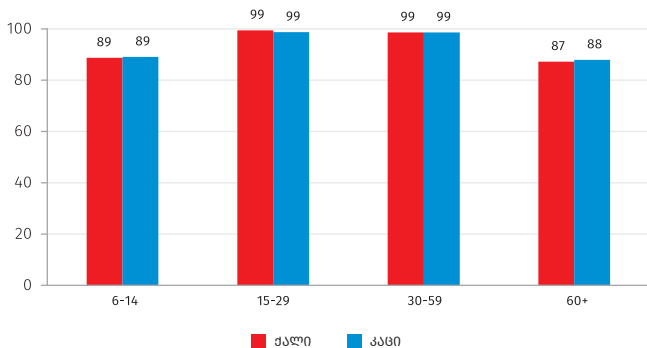

6 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი, ვინც ფლობს სმარტფონს, 2023 წლის ივლისის

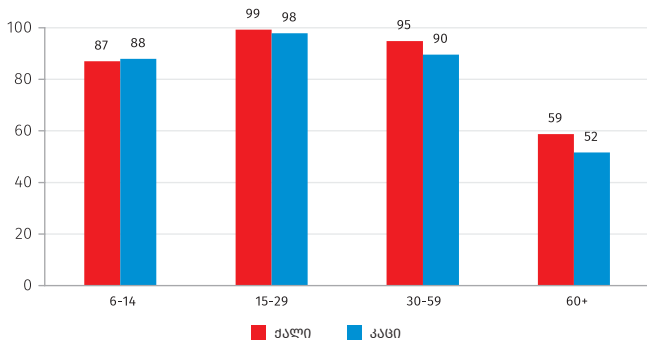
პროცენტული წილი (%)

**6 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი, ვინც იყენებს
მობილურ ტელეფონს, 2023 წლის ივლისის
პროცენტული წილი (%)**

**6 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი, ვინც იყენებს
სმარტფონს, 2023 წლის ივლისის
პროცენტული წილი (%)**

15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი, ვისაც ინტერნეტით ჰქონდა ურთიერთობა სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებთან¹⁾, 2023 წლის ივლისი პროცენტული წილი (%)

	ქალი	კაცი
ჰქონდა ურთიერთობა ინტერნეტის მეშვეობით	11.0	13.1
სახელმწიფო დაწესებულებების ვებ-გვერდებიდან ინფორმაციის მოპოვება	10.2	11.2
ოფიციალური ფორმების/ბლანკების ჩამოტვირთვა	5.6	5.9
შეცვებული ფორმების/ბლანკების წარდგენა	5.2	5.3
არ ჰქონია ურთიერთობა ინტერნეტის მეშვეობით	89.0	86.9

¹⁾ იგულისხმება ბოლო 12 თვეში, პირად საკითხებზე, ინტერნეტით ურთიერთობა სახელმწიფო მმართველობის ორგანოებთან ან საჯარო მომსახურების სააგენტოებთან.

ქალი და კაცი
საქართველოში

ბიზნეს სექტორი

ბიზნეს სექტორის ანალიზი გენდერულ ქრილში მოიცავს წარმოების პროცესის ორ ძირითად ფაქტორს: შრომას (დაქირავებით დასაქმებულები) და კაპიტალს (მენარმეები/ბიზნესის მფლობელები).

როგორც შრომის ბაზრის განხილვისას იყო წარმოდგენილი, ქალები ნაკლებად არიან დასაქმებულები და მათი ხელფასიც დაბალია, თითქმის ყველა ეკონომიკურ სექტორში. კერძოდ, ბიზნეს სექტორში მომუშავე ქალთა და კაცთა რიცხვი, შესაბამისად, 336 ათასი და 444 ათასი იყო, ხოლო ქალების საშუალო ხელფასი კაცების საშუალო ხელფასის 67 პროცენტს შეადგენდა.

უახლესი მონაცემებით, ბიზნესის დამფუძნებელი კაცები თითქმის ორჯერ აღემატება ამავე კატეგორიის ქალების რიცხოვნობას. თუ განვიხილავთ ეკონომიკური სექტორების მიხედვით, ბიზნესის მფლობელი ქალების შედარებით მცირე რაოდენობა გვხვდება სამთომოპოვებით მრეწველობაში, მშენებლობაში, ტრანსპორტის და დასაწყობების სფეროში და სოფლის მეურნეობაში. მეორეს მხრივ, მფლობელი ქალების რიცხოვნობა გაცილებით მეტია, კაცი მფლობელების რიცხოვნობაზე საქმიანობის ისეთ სფეროებში, როგორიცაა განათლება, ჯანმრთელობა და სოციალური მომსახურება და სხვა სახის მომსახურებები.

ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რიცხოვნობა საკუთრების ფორმის და სანარმოს ზომის მიხედვით, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
საკუთრების ფორმები:				
კერძო (ადგილობრივი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი)	78	72	45	55
კერძო (უცხოელი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი)	17	19	40	60
სახელმწიფო	5	9	32	68
სულ პროცენტი	100	100	43	57
სანარმოს ზომა:				
მსხვილი სანარმო	42	38	45	55
საშუალო სანარმო	21	20	44	56
მცირე სანარმო	37	42	41	59
სულ პროცენტი	100	100	43	57
დასაქმებულთა რიცხოვნობა ¹⁾	336	444		

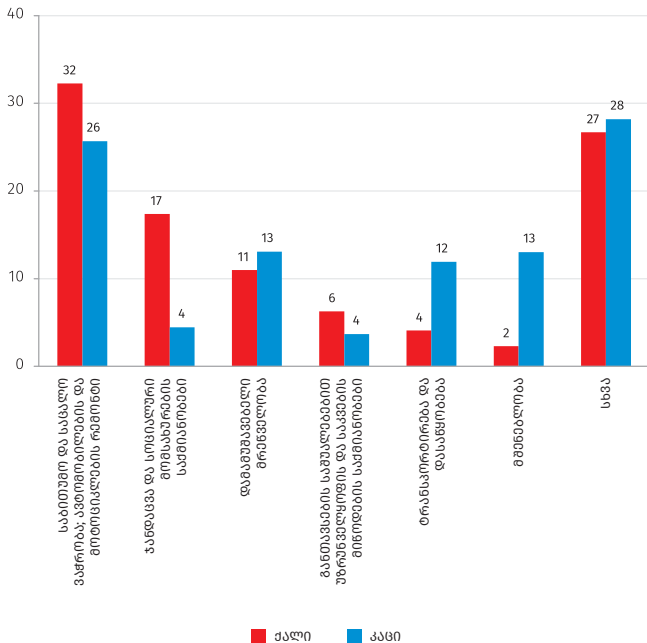
¹⁾ განაგარიშებულია დაკავებული სამუშაო ადგილების მიხედვით.

ბიზნეს სექტორში შრომის საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი საკუთრების ფორმის და სანარმოზ ზომის მიხედვით, 2022

საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი (ლარი), ქალთა საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასის პროცენტული წილი კაცთა ხელფასთან მიმართებაში (%)

	საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი		ქალების ხელფასი კაცების ხელფასთან მიმართებაში
	ქალი	კაცი	
კერძო (ადგილობრივი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი)	1 115	1 715	65
კერძო (უცხოელი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი)	1 942	2 632	74
სახელმწიფო	1 203	1 496	80
მსხვილი სანარმო	1 502	2 086	72
საშუალო სანარმო	1 450	2 183	66
მცირე სანარმო	856	1 448	59
სულ	1 264	1 880	67

ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა განაწილება¹⁾ ეკონომიკური საქმიანობების სახეების მიხედვით, 2022 (%)

¹⁾ გაანგარიშებულია საქმიანობის კლასიფიკატორის NACE rev. 2-ის მიხედვით.

**ბიზნეს სექტორში შრომის საშუალო თვიური ანაზღაურება
ეკონომიკური საქმიანობის სახეების მიხედვით, 2022**

საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი (ლარი), ქალთა საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასის პროცენტული წილი კაცთა საშუალო თვიურ ნომინალურ ხელფასთან მიმართებაში (%)

	საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი		ქალების ხელფასი კაცების ხელფასთან მიმართებაში
	ქალი	კაცი	
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	855	1 156	74
სამთომოპოვებითი მრეწველობა და კარიერების დამუშავება	1 597	2 175	73
დამამუშავებელი მრეწველობა	1 080	1 732	62
ელექტროენერჯის, აირის, ორთქლის და კონდიციონირებული ჰაერის მიწოდება	1 918	1 787	107
წყალმომარაგება; კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და დაბინძურებისაგან გასუფთავების საქმიანობები	1 188	1 274	93
მშენებლობა	1 578	2 105	75
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი	1 051	1 675	63
ტრანსპორტირება და დასაწყობება	1 436	1 772	81
განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები	1 032	1 354	76
ინფორმაცია და კომუნიკაცია	2 557	3 611	71

	საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი		ქალების ხელფასის კაცების ხელფასთან მიმართებაში
	ქალი	კაცი	
უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები	1 384	1 554	89
პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები	2 075	3 157	66
ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები	1 056	1 168	90
განათლება	1 065	1 352	79
ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები	1 232	1 805	68
ხელოვნება, გართობა და დასვენება	1 867	2 777	67
სხვა სახის მომსახურება	486	1 094	44
საქმიანობის სახეების მიხედვით, სულ	1 264	1 880	67

**რეგისტრირებულ ახალ სანარმოთა რაოდენობა
მფლობელის სქესის მიხედვით**

სქესის მიხედვით განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	2021	2022
ქალი	29	25
კაცი	58	59
არაიდენტიფიცირებული	13	16
სულ პროცენტი	100	100
რიცხოვნობა	51	78

საქართველოში ახლადრეგისტრირებულ ბიზნეს სუბიექტთა რაოდენობა ეკონომიკური საქმიანობის სახეებისა და დამფუძნებელთა სქესის მიხედვით, 2022
განაწილება (%), რიცხვობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	0	0	19	81
სამთომოპოვებითი მრეწველობა და კარიერების დამუშავება	0	0	24	76
დამამუშავებელი მრეწველობა	2	1	34	66
ელექტროენერჯის, აირის, ორთქლის და კონდიციონირებული ჰაერის მიწოდება	0	0	0	100
წყალმომარაგება; კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და დაბინძურებისაგან გასუფთავების საქმიანობები	0	0	29	71
მშენებლობა	1	3	7	93
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი	8	4	44	56
ტრანსპორტი და დასაწყობება	1	5	10	90
განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები	2	1	48	52
ინფორმაცია და კომუნიკაცია	4	7	21	79
საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები	0	0	48	52
უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები	0	0	38	62
პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები	2	1	45	55

	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები	1	1	43	57
სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური დაცვა	0	0	14	86
განათლება	1	0	63	37
ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები	0	0	68	32
ხელოვნება, გართობა და დასვენება	0	0	38	62
სხვა	1	0	64	36
საქმიანობა უცნობია	76	76	30	70
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	19 288	45 862		

ქალი და კაცი
საქართველოში

სოფლის მეურნეობა

გენდერული თვალსაზრისით, მნიშვნელოვანია მეურნეობებისა და მათ სარგებლობაში არსებული აქტივების განაწილების შესწავლა მეურნის თუ საწარმოო ხელმძღვანელის სქესის მიხედვით. ბოლო რამოდენიმე წლის მანძილზე, იმ მეურნეობების წილი, რომელთა ხელმძღვანელი ქალია, სტაბილურად 32 პროცენტის ფარგლებშია, მაშინ როდესაც ასეთი მეურნეობების სარგებლობაში არსებული მიწის ფართობის წილი მხოლოდ 17-21 პროცენტის ფარგლებში მერყეობს. ეს უკანასკნელი საფუძველს გვაძლევს დავასკვნათ, რომ დიდი მიწების მქონე მეურნეობების ხელმძღვანელები, უმეტესად კაცები არიან. მასშტაბებს შორის ზემოთ აღნიშნული სხვაობა კარგად ჩანს მეურნეობების საშუალო წლიურ მოგებაშიც. კერძოდ, 2020 წელს, ისეთი მეურნეობების საშუალო წლიური მოგება, რომელთა ხელმძღვანელი კაცია, მცირე მეურნეობების შემთხვევაში 51 პროცენტით, ხოლო საშუალო და მსხვილი მეურნეობების¹ შემთხვევაში კი 43 პროცენტით აღემატება იმ მეურნეობების მოგებას, რომელთა ხელმძღვანელი ქალია.

საინტერესოა სასოფლო მეურნეობებში მომუშავეთა განხილვა გენდერულ ქრილში. მაგალითად, 2022 წელს სასოფლო მეურნეობებში მომუშავე კაცების საშუალო რაოდენობა (იგულისხმება ოთხი კვარტალის აბსოლუტური მაჩვენებლის საშუალო არითმეტიკული) 10 პროცენტით აღემატება ანალოგიურ მაჩვენებელს ქალებისათვის, მაშინ როდესაც წლის განმავლობაში კაცი მომუშავეების მიერ ნამუშევარი ჯამური კაცდღეების რაოდენობა მხოლოდ 3 პროცენტით აღემატება ქალების მიერ ნამუშევარ კაცდღეების რაოდენობას. ამის საფუძველზე შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ სასოფლო მეურნეობებში მომუშავე ქალები, საშუალოდ კაცებზე მეტს მუშაობენ. აღნიშნულის ერთ-ერთ მიზეზად შეიძლება დასახელდეს ქალთა ინტენსიური ჩართულობა მეცხოველეობაში, რაც გულისხმობს პირუტყვის/ფრინველის გამოკვებას და პირუტყვის მონველას. ეს უკანასკნელი კი, როგორც წესი, მთელი წლის განმავლობაში უწყვეტად ხორციელდება. უნდა აღინიშნოს, რომ მსგავსი ტენდენცია იკვეთება ოჯახურ მეურნეობებში. ხოლო რაც შეეხება

¹ მეურნეობის ზომა განისაზღვრება შემდეგი სამი პარამეტრით - მიწის ფართობი, პირუტყვის სულადობა და წარმოებული პროდუქციის ღირებულება. მეურნეობა მცირეა, თუ აღნიშნული სამი პარამეტრი ხდება კუმულატიური განაწილების ქვედა 40%-ის საზღვრებში. სხვა შემთხვევაში მეურნეობა ითვლება საშუალო ან მსხვილ მეურნეობად.

სასოფლო-სამეურნეო სანარმოებს, ამ შემთხვევაში განსხვავებული ვითარებაა, რადგან, სამუშაო გრაფიკი მეტად განსაზღვრულია და შესაბამისად, ხასიათდება ნაკლები ვარიაციით. კერძოდ, 2022 წელს სასოფლო-სამეურნეო სანარმოებში დასაქმებულია 58 პროცენტით მეტი კაცი, ვიდრე ქალი, მათი ნამუშევარი კაცდღეების რაოდენობა კი ქალების მიერ ნამუშევარ კაცდღეების რაოდენობას 82 პროცენტით აღემატება.

**სასოფლო მეურნეობების წარმოების მოცულობა
შრომის დანახარჯის ერთეულზე, მეურნეობის ზომის და მეურნის
სქესის მიხედვით, 2020 წ. (SDG 2.3.1)**

(ლარი/კაცდღე)

	მცირე მეურნეობები	საშუალო და მსხვილი მეურნეობები
ქალი	12.6	38.9
კაცი	13.5	41.5

**სასოფლო მეურნეობების საშუალო წლიური მოგება მეურნეობის
ზომის და მეურნის სქესის მიხედვით, 2020 (SDG 2.3.2)**

(ლარი)

	მცირე მეურნეობები	საშუალო და მსხვილი მეურნეობები
ქალი	1 133	9 712
კაცი	1 712	13 919

სასოფლო მეურნეობების განაწილება მეურნის ასაკის მიხედვით (%)

	2021		2022	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სულ	32.1	67.9	31.7	68.3
<25	0.1	0.3	0.1	0.1
25-39	3.3	6.8	3.1	6.7
40-59	27.7	42.1	26.8	39.9
60+	69.0	50.7	70.0	53.2

სასოფლო მეურნეობების სარგებლობაში არსებული მიწის ფართობის განაწილება (%)

	2021		2022	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სულ მიწა (იჯარის ჩათვლით)	19	81	18	82

**სასოფლო მეურნეობებში
მომუშავეთა საშუალო რიცხოვნობა, 2022**
რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სასოფლო მეურნეობებში მომუშავეთა საშუალო რიცხოვნობა	613.2	671.5	47.7	52.3
ოჯახურ მეურნეობებში მომუშავეთა საშუალო რიცხოვნობა	606.3	660.6	47.9	52.1
მათ შორის: შინამეურნეობის წევრები	487.5	487.8	50.0	50.0
შინამეურნეობის არანევრი პირები*	118.8	172.8	40.7	59.3

* დაქირავებული, მეზობელი, ნათესავი და სხვ.

**სასოფლო-სამეურნეო სანარმოებში მომუშავეთა
საშუალო რიცხოვნობა, 2022**
რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
6.9	10.9	38.8	61.2

**სასოფლო მეურნეობებში
ნამუშევარი კაცდღეების რაოდენობა, 2022**
რაოდენობა (ათასი კაცდღე), განაწილება (%)

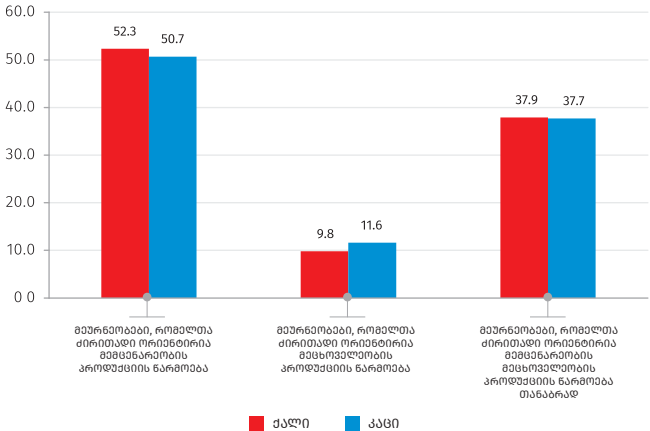
	რაოდენობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სასოფლო მეურნეობებში ნამუშევარი კაცდღეების რაოდენობა	40 123	41 441	49.2	50.8
ოჯახურ მეურნეობებში ნამუშევარი კაცდღეების რაოდენობა	38 823	39 074	49.8	50.2
მათ შორის: შინამეურნეობის წევრები	37 423	35 970	51.0	49.0
შინამეურნეობის არაწევრი პირები*	1 400	3 104	31.1	68.9

* დაქირავებული, მუშობელი, ნათესავი და სხვ.

**სასოფლო-სამეურნეო სანარმოებში ნამუშევარი კაცდღეების
რაოდენობა სქესის მიხედვით**
(ათასი კაცდღე)

2021		2022	
ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
1 032	1 630	1 300	2 367

**სასოფლო მეურნეობებში მომუშავეთა განაწილება მეურნეობის
სასოფლო-სამეურნეო ორიენტირის და დასაქმებულთა სქესის
მიხედვით, 2022**
(%)

ქალი და კაცი
საქართველოში

სამართალდარღვევები

მსოფლიო მასშტაბით არსებული ტენდენციის მიხედვით, კაცები გაცილებით ხშირად სჩადიან დანაშაულს. ეს ტენდენცია გამოხატულია საქართველოში. ყველა სახის დანაშაულში მკვლელობიდან დაწყებული საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევით დამთავრებული, მამრობითი სქესის მოძალადეები შეადგენენ მთლიანი შემთხვევების 90%-ზე მეტს.

ბოლო 10 წლის განმავლობაში, სისხლის სამართლის დანაშაულის ჩადენის შედეგად დაზარალებულთა სტატისტიკა, სქესის მიხედვით, არსებითად შეიცვალა. 2010-2022 წლებში დაზარალებულთა უმეტესობას კაცები წარმოადგენდნენ დაახლოებით 55 პროცენტის ნილით. თუმცა, ოფიციალური მონაცემებიდან ჩანს, რომ ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში დაზარალებულ ქალთა წილი სტაბილურად იზრდებოდა და 2022 წელს 48 პროცენტს გაუტოლდა.

ის ფაქტი, რომ ბოლო წლებში კაცებზე მეტი ქალი დარეგისტრირდა, როგორც დაზარალებული, დიდწილად უკავშირდება ოჯახში ძალადობის საკითხებს, რომლის ძირითად მსხვერპლს წარმოადგენენ ქალები. საქართველოში ბოლო ათწლეულის განმავლობაში, ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის ღონისძიებების ფართო სპექტრი იქნა შემოღებული. ამ მიმართულებით განუღმა ძალისხმევამ გამოიწვია აღნიშნულ საკითხებში სოციალური ცნობიერების ამადლების მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, 2016 წელს ოჯახში ძალადობის 2 966 რეგისტრირებული მსხვერპლიდან, 2022 წელს ამ მაჩვენებელმა 7 846-ს გადააჭარბა.

მიუხედავად იმისა, რომ ქალთა მიმართ ძალადობის გამოკითხვებმა აჩვენა, რომ რეგისტრირებული შემთხვევები, ოჯახში ძალადობის მხოლოდ მცირე ნაწილს წარმოადგენს, რეგისტრირებული საჩივრების და გაცემული შემაკავებელი ორდერების რაოდენობის ზრდა, სამართალდარღვევების სფეროში შეიძლება შეფასდეს, როგორც პოზიტიური მოვლენა.

მსჯავრდადებულთა რიცხოვნობა დანაშაულის სახეების მიხედვით, 2022

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
განზრახ მკვლელობა	2	79	2	98
განზრახ მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებაში	1	54	2	98
ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება	6	147	4	96
გაუპატიურება	-	34	-	100
ძარცვა	7	190	4	96
ყაჩაღობა	-	89	-	100
ქურდობა	139	3 347	4	96
ნარკოტიკების უკანონო დამზადება, წარმოება, შექმენა, შენახვა, გადაზიდვა, გადაგზავნა ან გასაღება	25	2 038	1	99
ხულიგნობა	1	101	1	99
ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების ან ექსპლუატაციის წესის დარღვევა	17	556	3	97
სხვა	966	11 051	8	92
სულ	1 164	17 686	6	94

წყარო: საქართველოს უზენაესი სასამართლო.

მსჯავრდადებულთა განაწილება ასაკის მიხედვით, 2022

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
არასრულწლოვნები (14-17 წლის)	1	1	4	96
სრულწლოვნები (18+)	99	99	6	94
სულ პროცენტი	100	100	6	94
რიცხოვნობა	1 164	17 686		

წყარო: საქართველოს უზენაესი სასამართლო.

ბრალდებულთა და მსჯავრდადებულთა რიცხოვნობა, რომელთა მიმართაც განხორციელდა სხვადასხვა სახის შეღავათი, 2022

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სრულწლოვანი				
შენყალბებული	10	46	18	82
ამნისტირებული	11	284	4	96
პირობით ვადამდე გათავისუფლებული	35	594	6	94
სულ	56	924	6	94

წყარო: საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო.

მონაცემები ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა და მოძალადეთა რიცხოვნობის შესახებ, 2022 (SDG 16.1.3)
 რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

მოძალადე				მსხვერპლი			
რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება		რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
1 162	6 204	16	84	6 583	1 263	84	16

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

ოჯახში ძალადობის და ადამიანით ვაჭრობის (ტრაფიკინგის) მსხვერპლთა თავშესაფარში განთავსების სტატისტიკა, 2022 (SDG 16.2.2)

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	2022			
	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ოჯახში ძალადობის მსხვერპლი				
<17	33	2	94	6
18-23	45	4	92	8
24-43	104	3	97	3
44+	20	8	71	29
სულ	202	17	96	4
ადამიანით ვაჭრობის (ტრაფიკინგის) მსხვერპლი				
<17	0	0	0	0
18-23	0	1	0	100
24-43	0	1	0	100
44+	0	0	0	0
სულ	0	2	0	100

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

შემაკავებელი ორდერების რაოდენობა (SDG 16.3.1)

რაოდენობა (ერთეული)

	2018	2019	2020	2021	2022
შემაკავებელ ორდერებში მონაწილე პირები:					
ქალი	6 829	9 003	9 092	8 291	7 745
კაცი	6 689	8 591	8 768	8 037	7 467
გამოცემული შემაკავებელი ორდერების რაოდენობა, სულ	7 646	10 266	10 321	9 376	8 748

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

დაზარალებულ პირთა სტატისტიკური მონაცემები, 2022

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა	სქესის მიხედვით განაწილება
ქალი	9 536	48
კაცი	10 158	52
არაიდენტიფიცირებული	40	0
სულ	19 734	100

წყარო: საქართველოს პროკურატურა.

პატიმართა რიცხოვნობა, 2022

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სრულწლოვნები	325	9 172	3	97
არასრულწლოვნები	1	44	2	98
სულ	326	9 216	3	97

წყარო: საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო.**საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევების შედეგად დაღუპულთა და დაშავებულთა რიცხოვნობა¹, 2022 (SDG 3.6.1)**

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
დაღუპულთა რიცხოვნობა	60	217	22	78
დაშავებულთა რიცხოვნობა	2 632	3 870	40	60

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

¹ მონაცემები მოიცავს შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის სამოქმედო ტერიტორიაზე მომხდარი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევების დროს დაღუპულ და დაშავებულ მოქალაქეთა რიცხოვნობას.

**მართვის მოწმობების გაცემისა და რეგისტრირებული
ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მფლობელების სტატისტიკა,
2022**

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

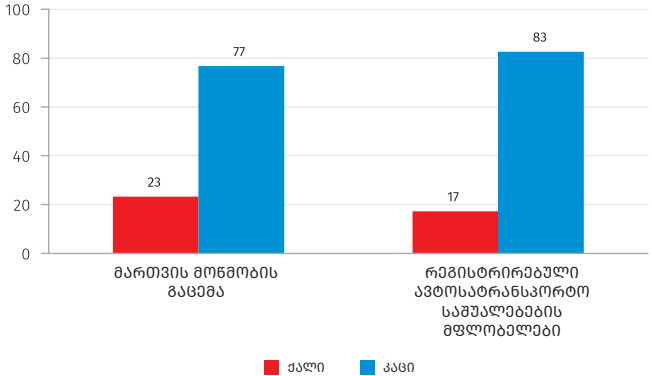
	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
მართვის მოწმობების გაცემა ¹⁾	22 325	73 525	23	77
რეგისტრირებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მფლობელები ²⁾	244 598	1 167 374	17	83

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

¹⁾ პირველად აღებული ან შეცვლილი.

²⁾ პირველად რეგისტრირებული ან გადაფორმებული.

**მართვის მოწმობების გაცემისა და რეგისტრირებული
ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მფლობელების
განაწილება, 2022**
(%)

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

ქალი და კაცი
საქართველოში

ხელისუფლება

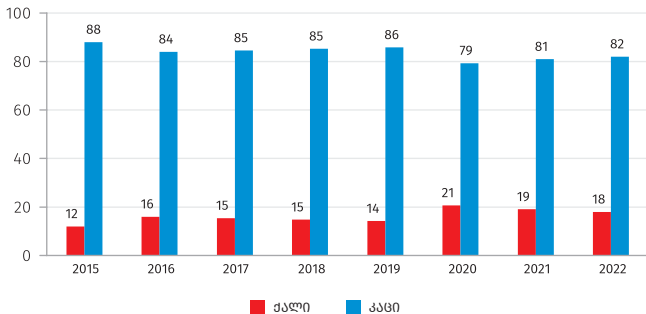
საქართველოში ხელისუფლების სამ შტოში გენდერული განსხვავებები კვლავ საკმაოდ არათანაბარია. აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების წრეებში - გენდერული სხვაობა ძალაუფლებაში შედარებით ზომიერია. აღმასრულებელი ხელისუფლების მაღალ თანამდებობებზე საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩებს შორის ქალთა წილი შეადგენს 19 პროცენტს, ხოლო მინისტრებს შორის - 17 პროცენტს. რაც შეეხება ხელისუფლების საკანონმდებლო შტოს, საერთო სასამართლოების მოსამართლეებში ქალები შეადგენენ 55 პროცენტს.

ამასთან, ყველაზე დიდი გენდერული სხვაობა ძალაუფლებაში ტრადიციულად შეიმჩნევა საკანონმდებლო შტოში, როგორც ეროვნულ, ისე მუნიციპალურ დონეზე. 2022 წელს საქართველოს პარლამენტში ქალი პარლამენტარების წილმა 18 პროცენტი შეადგინა,

ძალაუფლებაში გენდერული სხვაობის შემცირება, საარჩევნო კოდექსში ბოლო პერიოდში განხორციელებული ცვლილებების მთავარ მიზანს წარმოადგენს. დადგენილი გენდერული კვოტები, ქალი დეპუტატების წილის ზრდას გამოიწვევს, ხოლო ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში ქალები კიდევ უფრო მაღალი წილით იქნებიან წარმოდგენილნი.

დეკუბატთა განანილება საქართველოს კარლაგენებში (SDG 5.5.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, %

წყარო: საქართველოს კარლაგენების აკარატი.

მკორიტარი დეკუბატების რიცხოვნობა საქართველოს კარლაგენებში, 2022 (SDG 5.5.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განანილება (%)

რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განანილება	
ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
0	29	0	100

წყარო: საქართველოს კარლაგენების აკარატი.

დეკლარაცია რიცხოვნობა ფრაქციების მიხედვით საქართველოს პარლამენტში, 2022 წ.

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ქართული ოცნება	13	61	18	82
„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ - გაერთიანებული ოპოზიცია „ძალა ერთობაშია“	5	22	19	81
„ლელო“ - პარტნიორობა საქართველოსთვის“	1	1	50	50
საპარლამენტო პოლიტიკური ჯგუფი „გირჩი“	0	4	0	100
საპარლამენტო პოლიტიკური ჯგუფი „ევროპელი სოციალისტები“	0	4	0	100
საპარლამენტო პოლიტიკური ჯგუფი „მოქალაქეები“	0	2	0	100
საპარლამენტო პოლიტიკური ჯგუფი „რეფორმების ჯგუფი“	2	3	40	60
ფრაქციის გარეშე	5	18	22	78
სულ	26	115		

წყარო: საქართველოს პარლამენტის აპარატი.

**საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციაში, საქართველოს
პარლამენტის აპარატში და საქართველოს კრეზიდენტის
ადმინისტრაციაში დასაქმებულთა რიცხოვნობა, 2022 (SDG 16.7.1)**
31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
დასაქმებულთა:				
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციაში	89	65	58	42
საქართველოს პარლამენტის აპარატში	641	495	56	44
საქართველოს კრეზიდენტის ადმინისტრაციაში	53	38	58	42

წყარო: საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია; საქართველოს პარლამენტის აპარატი; საქართველოს კრეზიდენტის ადმინისტრაცია.

საქართველოს მთავრობის შემადგენლობა, 2022 (SDG 16.7.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
საქართველოს მინისტრები (სახელმწიფო მინისტრების ჩათვლით)	2	10	17	83
მინისტრის მოადგილეები	13	38	25	75

წყარო: საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია.

საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა რიცხოვნობა, 2022 (SDG 16.7.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
173	140	55	45

წყარო: საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო.

საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩების, საზღვარგარეთ საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლებისა და წარმომადგენლების რიცხოვნობა, 2022 (SDG 16.7.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	2018		2022	
	რიცხოვნობა	სქესის მიხედვით განაწილება	რიცხოვნობა	სქესის მიხედვით განაწილება
ელჩები:				
ქალი	9	16	10	19
კაცი	49	84	44	81
სულ	58	100	54	100

წყარო: საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო.

ცნობები და განმარტებები

აბორტი – მაჩვენებელი გვიჩვენებს ორსულობის ხელოვნურ შეწყვეტას, რომელიც ხორციელდება: ა) ნებაყოფლობით (ქალის მოთხოვნის საფუძველზე) ორსულობის 12 კვირამდე (ჩათვლით); ბ) სამედიცინო და სოციალური ჩვენებების შესაბამისად ორსულობის 12-დან 22 კვირამდე.

ავადობის დონე – განისაზღვრება პირველად დადგენილი დიაგნოზით ავადმყოფთა რაოდენობის შეფარდებით მუდმივი მოსახლეობის საშუალო წლიურ რაოდენობასთან.

არასრულწლოვანი დამნაშავეები – პირები, რომელთაც ჩაიდინეს დანაშაული 14-დან 18 წლამდე ასაკში.

არაფორმალური დასაქმება – არასასოფლო-სამეურნეო სექტორში დასაქმებულები, რომლებიც თავიანთ სამუშაოზე არ იყვნენ ან ნაწილობრივ იყვნენ დაცული ფორმალური შეთანხმებებით (არ იხდიდა საშემოსავლო გადასახადს ხელფასიდან; ან/და დასაქმებულს არ შეეძლო ესარგებლა ანაზღაურებადი ყოველწლიური შვებულებით; ან/და დასაქმებულს არ შეეძლო ესარგებლა ანაზღაურებადი საავადმყოფო ფურცლით ავადმყოფობის შემთხვევაში; ან/და დამსაქმებელი არ იხდიდა საპენსიო ფონდში შენატანს) ან განსაზღვრავენ საკუთარი დასაქმების სტატუსს, როგორც ოჯახის სანარმოში/მეურნეობაში დამხმარე, ან მუშაობდნენ სანარმოებში, რომლებიც არ არის რეგისტრირებული.

აუნაზღაურებელი შრომა - საქმიანობა, რომლის შედეგად მიიღება პროდუქტი ან მომსახურება, მაგრამ არ არის ანაზღაურებული ფულადი ან სხვა სახის კომპენსაციით. მაგალითად, საოჯახო საქმიანობა, ოჯახის წევრებზე ზრუნვა და ა.შ. GTUS-ში აუნაზღაურებელი შრომის აქტივობები განსაზღვრულია ICATUS (2016) კლასიფიკაციის მიხედვით.

ახალგაზრდების პროცენტული წილი, რომლებიც არ სწავლობენ, არ არიან დასაქმებულები და არ გადიან ტრენინგებს (NEET rate) - 15-29 წლის იმ ახალგაზრდების პროცენტული წილი შესაბამისი ასაკის მოსახლეობაში, რომლებიც არ სწავლობენ, არ არიან დასაქმებულები და არ გადიან ტრენინგებს.

ბავშვის გაშვილება - განისაზღვრება, როგორც მშობლის უფლებაზე ნებაყოფლობით უარის თქმა და ბავშვის გადაცემა აღსაზრდელად მშვილებლებისთვის; მშვილებელსა და შვილად აყვანილ ბავშვს შორის წარმოშობილი ისეთივე ურთიერთობა, როგორიცაა მშობელსა და შვილს შორის. ბავშვის გაშვილების აუცილებელი პირობაა მშობლის (მშობლების) თანხმობა, რომელსაც იგი (ისინი) განაცხადებს (განაცხადებენ) მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს უფლებამოსილი პირის წინაშე. ობოლი ან/და მიტოვებული ბავშვის გაშვილება დასაშვებია მშობლის (მშობლების) თანხმობის გარეშე. ბავშვის გაშვილებაზე მშობლის (მშობლების) თანხმობა არ არის საჭირო, თუ იგი (ისინი) აღიარებულია (აღიარებული არიან) ქმედუენაროდ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ან გარდაცვლილად ან/და ჩამოერთვა (ჩამოერთვათ) მშობლის უფლება.

განზრახ მკვლელობა - ერთი ადამიანის მიერ მეორე ადამიანის სიცოცხლის მიზანმიმართული ხელყოფა.

განქორწინება (ქორწინების შეწყვეტა) - იურიდიული მნიშვნელობის ფაქტი, რომელიც წარმოადგენს მეუღლეებს შორის არსებული ქორწინების შეწყვეტის ერთ-ერთ საფუძველს და დადასტურებულია შესაბამისი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით.

გარდაცვალების მიზეზები - ავადმყოფობები, პათოლოგიური ან ფიზიოლოგიური მდგომარეობები, ტრავმები, რომლებიც იწვევენ ან ხელს უწყობენ სიკვდილის დადგომას. აგრეთვე, უბედური შემთხვევებისა და ძალდატანებითი სიკვდილის ის გარემოებანი, რომლებმაც გამოიწვიეს სიკვდილი.

გენდერი ეხება როლებს, ქცევებს, საქმიანობებს და თვისებებს, რომელსაც გარკვეული საზოგადოება, დროის გარკვეულ პერიოდში განსაზღვრავს, როგორც შესაბამისს და მისაღებს ქალებისთვის და კაცებისთვის. სოციალური მახასიათებლების და შესაძლებლობების გარდა, რომელიც ასოცირდება ქალად/კაცად ყოფნასთან და ქალებსა და კაცებს შორის, ასევე გოგობსა და ბიჭებს შორის ურთიერთობასთან, გენდერი ასევე ეხება ქალებს შორის და კაცებს შორის ურთიერთობებს. გენდერთან ასოცირებული თვისებები, შესაძლებლობები და ურთიერთობები სოციალურად კონსტრუირებულია და მათი დასწავლა სოციალიზაციის პროცესში ხდება; განპირობე-

ბულია კონტექსტით, დროით და ცვალებადია. გენდერი განსაზღვრავს, თუ რა არის მოსალოდნელი, დაშვებული და ღირებული ქალის/კაცის შემთხვევაში, მოცემული კონტექსტის გათვალისწინებით. მრავალ საზოგადოებაში სახეზეა ქალებსა და კაცებს შორის განსხვავებები და უთანასწორობები დაკისრებული პასუხისმგებლობების/ვალდებულებების, განხორციელებული აქტივობების, რესურსებზე ხელმისაწვდომობისა და კონტროლის, ასევე გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობების მიხედვით. გენდერი ფართო სოციალურ-კულტურული კონტექსტის შემადგენელი ნაწილია. გენდერი ისეთივე მნიშვნელოვანი კრიტერიუმია სოციალურ-კულტურული კონტექსტის ანალიზისთვის, როგორც არის კლასი, რასა, სიღარიბის დონე, ეთნიკური ჯგუფი, სექსუალური ორიენტაცია, ასაკი და სხვა.

გენდერული სახელფასო სხვაობა წარმოადგენს კაცისა და ქალის საშუალო ხელფასებს შორის სხვაობის თანაფარდობას კაცის საშუალო ხელფასთან. გენდერული სახელფასო სხვაობა, რომელიც არ ითვალისწინებს დემოგრაფიულ და სამუშაო მახასიათებლებს, ცნობილია, როგორც **შესწორებული** გენდერული სახელფასო სხვაობა. დემოგრაფიული მახასიათებლების (ასაკი, განათლება, ოჯახური მდგომარეობა, საცხოვრებელი ადგილმდებარეობა - რეგიონი/დასახლების ტიპი და ა.შ.) და სამუშაო მახასიათებლების (ეკონომიკური საქმიანობის სფერო, დაკავებული პოზიცია და ა.შ.) გათვალისწინების შემთხვევაშიც კაცისა და ქალის ხელფასებს შორის არსებობს სხვაობა, რომელსაც ზომავს **შესწორებული** გენდერული სახელფასო სხვაობა. აღნიშნული სხვაობა წარმოადგენს შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ გენდერული უთანასწორობის მაჩვენებელს.

დასაქმებული - 15 წლის და უფროსი ასაკის პირი, რომელიც გამოსაკვლევი პერიოდის (გამოკითხვის მომენტის წინა 7 დღე) განმავლობაში მუშაობდა სულ მცირე ერთი საათი მაინც შრომის ანაზღაურების ან მოგების მიღების მიზნით, ან დროებით არ იმყოფებოდა სამუშაოზე შვებულების, ავადმყოფობის, ტექნიკური, ეკონომიკური ან სხვა მსგავსი მიზეზების გამო.

დასაქმების დონე - დასაქმებულთა პროცენტული წილი შესაბამისი ასაკის მოსახლეობაში.

დაქირავებული - 15 წლის და უფროსი ასაკის პირი, რომელიც გამოსაკვლევი

პერიოდის განმავლობაში ასრულებდა განსაზღვრულ სამუშაოს სულ მცირე ერთი საათი მაინც შრომის ანაზღაურების მიღების მიზნით, ფულადი ან ნატურის სახით, ან დროებით არ იმყოფებოდა სამუშაოზე შვებულების, ტექნიკური, ეკონომიკური ან სხვა მსგავსი მიზეზების გამო.

დაქორწინებულთა საშუალო ასაკი - გარკვეულ პერიოდში დაქორწინებულთა მთელი ერთობლიობის საშუალო ასაკი. გაიანგარიშება როგორც დაქორწინებულთა ასაკების საშუალო არითმეტიკული ქორწინებისას.

ემიგრანტი – პირი, რომელმაც დატოვა საქართველო და ბოლო 12 თვის განმავლობაში სულ მცირე 183 დღით (შესაძლებელია ეს იყოს რამდენიმე გასვლის კუმულაციური ჯამი) იმყოფებოდა სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე, ხოლო საქართველო იყო მისთვის მუდმივი საცხოვრებელი ქვეყანა (ე.ი. მას ქვეყნიდან გასვლამდე წინა 12 თვეში საქართველოში გატარებული ჰქონდა სულ მცირე 183 დღე).

ექიმების რიცხოვნობა – მოიცავს უმაღლესი სამედიცინო განათლების მქონე ყველა ექიმს დაკავებული თანამდებობების მიხედვით, რომელიც წლის ბოლოსათვის დასაქმებულია სამკურნალო და სანიტარულ ორგანიზაციებში, სოციალური უზრუნველყოფის დაწესებულებებში, სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებში, აგრეთვე სამედიცინო კადრების მოსამზადებელ დაწესებულებებში, ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებში და სხვ.

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულება/სკოლა – საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ან კერძო სამართლის სამეწარმეო ან არასამეწარმეო იურიდიული პირი, რომელიც ახორციელებს ზოგადსაგანმანათლებლო საქმიანობას ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად და სრულად მოიცავს ზოგადი განათლების ერთ საფეხურს მაინც.

თვითდასაქმებული – 15 წლის და უფროსი ასაკის პირი, რომელიც გამოსაკვლევ პერიოდის განმავლობაში მუშაობდა სულ მცირე ერთი საათი მაინც მოგების მიღების მიზნით ან დროებით არ იმყოფებოდა სამუშაოზე.

თვითმკვლელობა – საკუთარი სიცოცხლის ხელყოფა.

იმიგრანტი – პირი, რომელმაც გადმოკვეთა საქართველოს საზღვარი და ბოლო

12 თვის განმავლობაში სულ მცირე 183 დღით (შესაძლებელია ეს იყოს რამდენიმე შემოსვლის კუმულაციური ჯამი) იმყოფებოდა საქართველოს ტერიტორიაზე და საქართველო არ იყო მისთვის მუდმივი საცხოვრებელი ქვეყანა (ე.ი. მას საქართველოს საზღვრებს გარეთ წინა 12 თვეში გატარებული ჰქონდა სულ მცირე 183 დღე).

ინტერნეტის მომხმარებლები – საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ერთხელ მაინც დამოუკიდებლად ისარგებლა ინტერნეტით ნებისმიერი მოწყობილობის საშუალებით (მობილური ტელეფონით ან სმარტფონით, კომპიუტერით და სხვ.), ნებისმიერ ადგილას (საცხოვრისში, სამსახურში ან სხვა ადგილას).

კერძო საკუთრების ფორმა (კერძო ადგილობრივი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი) - ეკონომიკური სუბიექტი, რომლის საწესდებო კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტი კერძო პირის საკუთრებაშია.

კერძო შერეული საკუთრების ფორმა (კერძო უცხოელი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი) - ეკონომიკური სუბიექტის საწესდებო კაპიტალში საქართველოს მოქალაქისა და უცხოელი კერძო პირის წილობრივი მონაწილეობა.

კომპიუტერის მომხმარებლები – საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ერთხელ მაინც დამოუკიდებლად ისარგებლა ნებისმიერი ტიპის კომპიუტერით (სტაციონარული კომპიუტერი, ლეპტოპი, ნეტბუქი, პლანშეტური კომპიუტერი), ნებისმიერ ადგილას (საცხოვრისში, სამსახურში ან სხვა ადგილას).

მდგრადი განვითარების მიზნების შეფასების მაჩვენებელი - გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ 2015 წლის სექტემბერში A/RES/70/1 რეზოლუციით მიიღო 2030-ის დღის წესრიგი მდგრადი განვითარებისთვის. მდგრადი განვითარების მიზნების შეფასების ჩარჩო დამტკიცდა 2017 წლის ივლისში. აღნიშნული შეფასების ჩარჩო ითვალისწინებს 17 მიზანს და 232 მაჩვენებელს. პუბლიკაციაში მითითებულია მაჩვენებლები გაეროს გენერალური ასამბლეის E/CN.3/2018/2 დოკუმენტიდან¹.

მკვდრადშობილი - ნაყოფი, რომლის სიკვდილიც, მიუხედავად იმისა, რა ხანგრძლივობის არის ორსულობა, წინ უსწრებს მის სრულ გამოძევებას ან გამოყვანას დედის ორგანიზმიდან, არ ხუნთავს ან არ ავლენს სიცოცხლის რაიმე სხვა ნიშანს,

¹ დოკუმენტი ხელმისაწვდომია აქ: <https://undocs.org/E/CN.3/2018/2>

როგორცაა: გულისცემა, ქიპლარის პულსაცია, ან ჩონჩხის კუნთების ცალკეული ჯგუფების შეკუმშვა.

მოსახლეობის საერთო რიცხოვნობა - ქვეყნის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებთა ერთობლიობა დროის მოცემულ მომენტში. მოსახლეობის რიცხოვნობა გაიანგარიშება 1 იანვრის მდგომარეობით და მიიღება ბუნებრივი მატებისა და გარე მიგრაციის გათვალისწინებით.

მოზარდების შობადობის კოეფიციენტი - 15-19 წლის ასაკობრივი ჯგუფის ქალების მიერ დაბადებული ბავშვების საშუალო რაოდენობა ამავე ასაკობრივი ჯგუფის 1 000 ქალზე.

მოსახლეობის მედიანური ასაკი - ასაკი, რომელთან შედარებითაც ქვეყნის მოსახლეობის ერთი ნახევარი უფროსია, მეორე ნახევარი კი – უმცროსი.

მოძალადე – ოჯახის წევრი, რომელიც არღვევს ოჯახის სხვა წევრის კონსტიტუციურ უფლებებსა და თავისუფლებებს უგულებელყოფით ან/და ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, სექსუალური ან ეკონომიკური ძალადობით ან იძულებით. მოძალადედ მიიჩნევა აგრეთვე ოჯახის წევრი ან ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საზოგადოებრივ თუ პირად ცხოვრებაში ქალის მიმართ გენდერული ნიშნით ახორციელებს ფიზიკურ, ფსიქოლოგიურ, სექსუალურ ან ეკონომიკურ ძალადობას ან იძულებას. მოძალადედ მიიჩნევა აგრეთვე სხვა პასუხისმგებელი პირი ან ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც არღვევს სამართლებრივი აქტის ან სამოქალაქო სამართლებრივი გარიგების საფუძველზე ან მათ გარეშე მასთან ფაქტობრივად მყოფი/მცხოვრები არასრულწლოვნის კონსტიტუციურ უფლებებსა და თავისუფლებებს უგულებელყოფით ან/და ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, სექსუალური ან ეკონომიკური ძალადობით ან იძულებით.

მსჯავრდადებულთა რაოდენობა მოიცავს ფიზიკურ პირებს, რომელთა მიმართ სასამართლოების მიერ გამოტანილია კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენი.

ოჯახური მეურნეობა - მეურნეობა, რომელსაც უძღვება (რომლის მეურნეა) შინამეურნეობა.

ოჯახში ძალადობის მსხვერპლი – ქალი, აგრეთვე ოჯახის ნებისმიერი წევრი, რომელთა კონსტიტუციური უფლებები და თავისუფლებები დაირღვა უგულბეღყოფით ან/და ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, ეკონომიკური ან სექსუალური ძალადობით ან იძულებით და რომლებსაც მსხვერპლის სტატუსი განუსაზღვრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისმა სამსახურმა, სასამართლო ორგანომ ან/და გენდერული თანასწორობის, ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის საკითხებზე მომუშავე უწყებათაშორის კომისიასთან არსებულმა ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის მსხვერპლის სტატუსის განმსაზღვრელმა ჯგუფმა (შემდგომ – მსხვერპლის იდენტიფიცირების ჯგუფი).

ოჯახის წევრი - პირი, რომელსაც აქვს უფლება-მოვალეობები ოჯახური ურთიერთობებიდან გამომდინარე. ოჯახის წევრის ქონებრივი, მემკვიდრეობითი, საბინაო და სხვა უფლება-მოვალეობები რეგულირდება სახელმწიფო კანონმდებლობით.

პატიმართა რიცხოვნობაში იგულისხმება პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში მყოფი ბრალდებულებისა და მსჯავრდებულების რიცხოვნობის საერთო რაოდენობა.

პენსია (ასაკით პენსია) არის ყოველთვიური სახელმწიფო გასაცემელი, რომელსაც ღებულობს საქართველოს ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრები მოქალაქე, ასევე, ბოლო 10 წლის განმავლობაში საქართველოს ტერიტორიაზე, კანონიერ საფუძველზე, მუდმივად მცხოვრები უცხო ქვეყნის მოქალაქე და მოქალაქეობის არმქონე საპენსიო ასაკის პირები, მათი მინიმალური საარსებო საშუალებით უზრუნველყოფის მიზნით.

საარსებო შემწეობა – საარსებო შემწეობას იღებს ოჯახი, რომელიც დადგენილი წესით რეგისტრირებულია სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში და მისი სარეიტინგო ქულა ნაკლებია ამ წესით დადგენილი საარსებო შემწეობის მისაღებ ზღვრულ ქულაზე.

სამეწარმეო საქმიანობა განისაზღვრება, როგორც მართლზომიერი და არაერთჯერადი საქმიანობა, რომელიც ორიენტირებულია მოგებაზე და ხორციელდება დამოუკიდებლად და ორგანიზებულად.

სამუშაო ძალა – დასაქმებული და უმუშევარი მოსახლეობა.

სამუშაო ძალის გარეთ – 15 წლის და უფროსი ასაკის პირი, რომელიც გამოსაკვლევ პერიოდის (გამოკითხვის მომენტის წინა 7 დღე) განმავლობაში არ იყო დასაქმებული, არ ეძებდა სამუშაოს გასული 4 კვირის განმავლობაში და/ან არ იყო მზად მუშაობის დასაწყებად უახლოესი 2 კვირის განმავლობაში.

სამუშაო ძალის მონაწილეობის დონე – სამუშაო ძალის პროცენტული წილი შესაბამისი ასაკის მოსახლეობაში.

სასოფლო მეურნეობა (მეურნეობა) - ეკონომიკური ერთეული, რომელიც ერთიანი ხელმძღვანელობის ქვეშ ეწევა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოებას, მიუხედავად მისი ზომისა და იურიდიული სტატუსისა. მეურნეობის ტიპებია: ოჯახური მეურნეობა და სასოფლო-სამეურნეო საწარმო.

სასოფლო-სამეურნეო საწარმო - მეურნეობა, რომელსაც უძღვება (რომლის მეურნეა) იურიდიული პირი: შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, სოლიდარული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, კომანდიტური საზოგადოება, სააქციო საზოგადოება, კოოპერატივი და სხვა.

საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი - განისაზღვრება საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხელფასის (შრომის ანაზღაურების) ფონდის გაყოფით დაქირავებით დასაქმებულთა საშუალო რიცხოვნობაზე, რომელთაც შესაბამის პერიოდში (კვარტალი, წელი) დაერიცხათ ხელფასი. არასრული განაკვეთით დაქირავებით დასაქმებულთა რიცხოვნობა გაანგარიშებულია სრული განაკვეთის ექვივალენტურად.

საცხოვრისი - არის ნაგებობა, რომელშიც ცხოვრობს შინამეურნეობა და ის მინის ნაკვეთი, რომელზეც ეს ნაგებობა არის აშენებული. საცხოვრისი მთლიანად ან ძირითადად უნდა გამოიყენებოდეს როგორც საცხოვრებელი ადგილი, ნებისმიერი დაკავშირებული ნაგებობის ჩათვლით, მაგალითად ავტოფარეხი.

საწარმო - არის ეკონომიკური ერთეული, რომელიც აწარმოებს საქონელს ან ეწევა მომსახურებას, დამოუკიდებლად იღებს ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებს საკუთარი რესურსების განაწილების შესახებ (ფლობს გადაწყვეტილებათა მიღებაში თავისუფლების განსაზღვრულ ხარისხს). საწარმო ახორციელებს ერთ ან რამოდენიმე საქმიანობის სახეს, ერთი ან მეტი ადგილმდებარეობის მიხედვით. საწარმო შეიძლება იყოს ინდივიდუალური (ფიზიკური) ან იურიდიული პირი. საწარმოები ზომის

მიხედვით იყოფა შემდეგნაირად: მსხვილი, საშუალო და მცირე. **მსხვილი ზომის საწარმოებს** განეკუთვნება საწარმო, სადაც დასაქმებულთა საშუალოწლიური რაოდენობა აღემატება 249 კაცს ან საშუალო წლიური ბრუნვის მოცულობა 60 მლნ ლარს. **საშუალო ზომის საწარმოებს** მიეკუთვნება ყველა ორგანიზაციულ - სამართლებრივი ფორმის საწარმო, რომელშიც დასაქმებულთა საშუალო წლიური რაოდენობა მერყეობს 50-დან 250 კაცამდე, ან საშუალო წლიური ბრუნვის მოცულობა – 12 მლნ ლარიდან 60 მლნ ლარამდე. **მცირე ზომის საწარმოებს** მიეკუთვნება ყველა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის საწარმო, რომელშიც დასაქმებულთა საშუალო წლიური რაოდენობა არ აღემატება 50 დასაქმებულს და საშუალო წლიური ბრუნვის მოცულობა არ აღემატება 12 მლნ ლარს.

სახელმწიფო საკუთრების ფორმა - ეკონომიკური სუბიექტი, რომლის საწესდებო კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტი სახელმწიფო საკუთრებაშია.

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას - წლების რაოდენობა, რომელსაც საშუალოდ იცოცხლებს ერთი ადამიანი დაბადებულთა თაობიდან იმ პირობით, რომ მოკვდაობის დონე ყოველ ასაკში დარჩება ისეთი, როგორც არის მოცემულ პერიოდში.

სოციალური პაკეტი - არის ყოველთვიური სახელმწიფო გასაცემელი, რომელსაც დებულობს საქართველოს მოქალაქეთა გარკვეული კატეგორია, კანონით განსაზღვრული შესაბამისი საფუძვლების არსებობის შემთხვევაში.

სქესი - ფიზიკური და ბიოლოგიური მახასათებლები, რომელიც ქალებსა და კაცებს ერთმანეთისგან განასხვავებს.

სქესთა რაოდენობრივი თანაფარდობა დაბადებისას - ბიჭებისა და გოგონების რიცხოვნობის თანაფარდობა ცოცხლად დაბადებულთა შორის და უჩვენებს ყოველ 100 გოგონაზე რამდენი ბიჭი იბადება.

ტრეფიკინგი (ადამიანით ვაჭრობა) არის დანაშაული, რომელიც ითვალისწინებს ადამიანის ყიდვას ან გაყიდვას, ან მის მიმართ სხვა უკანონო გარიგების განხორციელებას მუქარით, ძალადობით ან იძულების სხვა ფორმების (მოტაცება, შანტაჟი, თაღლითობა, მოტყუება, უმწეო მდგომარეობაში ჩაყენება, მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენება) გამოყენებით, რომლის დროსაც ხდება ადამიანის

გადაბირება, გადაყვანა, გადამალვა, დაქირავება, საკუთარ ან სხვა ქვეყანაში ტრანსპორტირება, ადამიანით მოვაჭრეებისათვის გადაცემა, შეფარება ან/და მიღება მისი ექსპლუატაციის გზით სარგებლის მიღების მიზნით.

უმაღლესი განათლების პირველი ეტაპი – განათლების საერთაშორისო სტანდარტული კლასიფიკატორის V-VII საფეხური – საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებიც უზრუნველყოფენ საშუალო ზოგადი განათლების შემდგომ უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტების მომზადებას (პროფესიული პროგრამები, ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა).

უმაღლესი განათლების მეორე ეტაპი – განათლების საერთაშორისო სტანდარტული კლასიფიკატორის VIII საფეხური – უზრუნველყოფს განათლების მიღებას უმაღლესი განათლების შემდეგ. სწავლება მიმდინარეობს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში და მთავრდება დისერტაციის დაცვით მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხის მოსაპოვებლად.

უმუშევარი – 15 წლის და უფროსი ასაკის პირი, რომელიც გამოსაკვლევი პერიოდის (გამოკითხვის მომენტის წინა 7 დღე) განმავლობაში არ იყო დასაქმებული, გასული 4 კვირის განმავლობაში აქტიურად ეძებდა სამუშაოს და პოვნის შემთხვევაში მზად იყო მუშაობის დასაწყებად უახლოესი 2 კვირის განმავლობაში.

უმუშევრობის დონე – უმუშევართა პროცენტული წილი შესაბამისი ასაკის ეკონომიკურად აქტიურ მოსახლეობაში.

ფარდობითი სიღარიბე შეფასებულია ორი სხვადასხვა ზღვრის მიმართ:

- მედიანური მოხმარების 60 %
- მედიანური მოხმარების 40 %.

მედიანური მოხმარების 60% და მედიანური მოხმარების 40% სიღარიბის ფარდობითი ზღვრებია, რომლებიც მთლიანი მოხმარების (სამომხმარებლო ხარჯების) მიხედვით მოსახლეობის განაწილების მედიანიდან აითვლება.

• მედიანური მოხმარება მოხმარების მიხედვით მოსახლეობის განაწილების ისეთი სიდიდეა, რომ მოსახლეობის ნახევარი (50 %) მასზე ნაკლებს, ხოლო მეორე ნახევარი მასზე მეტს მოიხმარს.

• მოსახლეობის ფარდობითი სიღარიბის მაჩვენებლები შეფასებულია შინამეურნეობების მთლიანი მოხმარების საფუძველზე ერთ ეკვივალენტურ მოზრდილზე გადაანგარიშებით ერთობლივი მოხმარების (თანაცხოვრების) ეფექტის გათვალისწინებით.

ფაქტიურად ნამუშევარი საათები – მოიცავს დროს, რომელსაც საანგარიშო პერიოდში (გამოკითხვის მომენტის წინა 7 დღე) დასაქმებული პირები ხარჯავენ უშუალოდ სამუშაოს შესრულებაზე ან მასთან დაკავშირებულ საქმიანობებზე; ასევე, მოიცავს სამუშაოს დროებით შეჩერებისა და მოკლე შესვენების დროს.

ქორწინება – ოჯახის შექმნის მიზნით ქალისა და მამაკაცის ნებაყოფლობითი კავშირი, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს ტერიტორიულ სამსახურში.

ქურდობა – სხვისი ქონების ფარული გატაცება.

ყაჩაღობა – თავდასხმა სხვისი ქონების დაუფლების მიზნით, დაშინების და ძალადობის გამოყენებით.

შინამეურნეობა – ადამიანთა ერთობლიობა, რომლებიც ექვემდებარებიან ერთ საცხოვრებელ ერთეულზე ერთობლივი ცხოვრების საერთო წესებს და ერთმანეთთან დაკავშირებული არიან საერთო ბიუჯეტით (ან მისი ნაწილით), ნათესაური ან/და არანათესაური ურთიერთობით (შინამეურნეობა შეიძლება შედგებოდეს ერთი ადამიანისგანაც).

შინამეურნეობის შემოსავლები – მოიცავს შინამეურნეობისა და მისი წევრების ყველა შემოსულობას გამოსაკვლევ პერიოდის განმავლობაში. მთლიანი შემოსავალი შედგება ფულადი და არაფულადი შემოსავლებისაგან. ფულადი შემოსავლები მოიცავს შემოსავლებს დაქირავებული შრომიდან, თვითდასაქმებიდან, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გაყიდვიდან, ქონების გაქირავებიდან, ანაბრიდან (პროცენტი), პენსიებს, სტიპენდიებს, დახმარებებს, უცხოეთიდან მიღებულ გზავნილებს და საჩუქრად მიღებულ ფულს.

შინამეურნეობების ხარჯები მოიცავს შინამეურნეობისა და მისი წევრების ყველა დანახარჯს გამოსაკვლევ პერიოდის განმავლობაში. მთლიანი სამომხმ-

რებლო ხარჯები შედგება სამომხმარებლო ფულადი და არაფულადი ხარჯებისგან. მთლიანი ხარჯები მოიცავს სამომხმარებლო ფულად ხარჯებს, არასამომხმარებლო ფულად ხარჯებს და არაფულად ხარჯებს. სამომხმარებლო ფულადი ხარჯები მოიცავს დანახარჯებს სურსათზე, სასმელზე, თამბაქოს ნაწარმზე, ტანსაცმელსა და ფეხსაცმელზე, საოჯახო მოხმარების საქონელზე, ჯანმრთელობის დაცვაზე, საცხოვრებელ სახლზე, წყალზე, ელექტროენერჯიაზე, გაზზე და სხვა სათბობზე, ტრანსპორტზე, განათლებაზე და სხვა სამომხმარებლო ხარჯებს; არასამომხმარებლო ფულადი ხარჯები მოიცავს სასოფლო-სამეურნეო ხარჯებს, დანახარჯებს ტრანსფერტებზე, დაზოგვაზე ან გასესხებაზე და ქონების შექმნაზე.

შემაკავებელი ორდერი – პოლიციის უფლებამოსილი თანამშრომლის მიერ გამოცემული აქტი, რომლითაც განისაზღვრება ოჯახში ძალადობის შემთხვევაში ძალადობის მსხვერპლის დაცვის დროებითი ღონისძიებები და რომელიც გამოცემიდან 24 საათის განმავლობაში დასამტკიცებლად წარედგინება სასამართლოს. მოძალადის მიერ შემაკავებელი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნების შეუსრულებლობა იწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

შობადობის ასაკობრივი კოეფიციენტი - გარკვეული ასაკის ქალების მიერ გაჩენილი ბავშვების საშუალო რიცხოვნობა. გამოისახება პრომილებში (‰) და უჩვენებს ცოცხლად დაბადებულთა რიცხოვნობას შესაბამისი ასაკის 1 000 ქალზე.

შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი - ერთი ქალის მიერ მთელი ცხოვრების მანძილზე (პირობითად 15-49 წლის ასაკში) ცოცხლად დაბადებული ბავშვების საშუალო რიცხოვნობა. შუკ უჩვენებს საშუალოდ რამდენ ბავშვს გააჩენდა ქალი მთელი რეპროდუქციული პერიოდის (პირობითად 15-49 წლის ასაკში) განმავლობაში ყოველ ასაკში, შობადობის იმ წლის დონის შენარჩუნების პირობებში, რომლისთვისაც გაინგარიშება მაჩვენებელი.

ჩვილ ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი – 1 წლამდე ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რიცხოვნობა 1 000 ცოცხლად დაბადებულზე.

ცოცხლად დაბადება – ჩასახვის პროდუქტის სრულად გამოძვევა ან ხელოვნურად გამოყვანა დედის ორგანიზმიდან, როდესაც პროდუქტი სუნთქავს ან ავლენს

სიცოცხლის სხვა რომელიმე ნიშანს, როგორცაა გულისცემა, ჭიპლარის პულსაცია, ან ჩონჩხის კუნთების ცალკეული ჯგუფების შეკუმშვა სხეულის შესაბამისი ნაწილების მოძრაობით. ყველა ასეთი პროდუქტი მიჩნეულია ცოცხლად დაბადებულად, მიუხედავად იმისა, რა ხანგრძლივობისაა ორსულობა, ჭიპლარი გადაკვეთილია ან/და პლაცენტა მოცილებულია საშვილოსნოს კედელს.

ძარცვა – სხვისი ქონების აშკარა გატაცება.

5 წლამდე ასაკის ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი - 5 წლამდე ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რიცხოვნობა 1 000 ცოცხლად დაბადებულზე.

სტატისტიკური კუბლიკაცია
„ქალი და კაცი საქართველოში“

რედაქტორი: გოგიტა თოდრაძე

პასუხისმგებელი გამომცემი: კაათა შავიშვილი
ვასილ წაქაძე
ლია ჩარევიშვილი

კრებულის მომზადებაში მონაწილეობდნენ: მანანა ტაბატაძე
გიგა კიკორია
ალექსანდრე არაბული
თინათინ ქსოვრელი
ირმა გვილავა
გიორგი მიქელაძე
ნინო მალრაძე
მარიამ ყაველაშვილი
ზაზა ნიკოლოზიშვილი

დამატებითი ინფორმაციისათვის გთხოვთ დაგვიკავშირდეთ: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური, თბილისი, 0180, ცოტნე დადიანის ქ. 30
ტელ.: 236 72 10, შიდა 605/602
ფაქსი: 236 72 13
ელ. ფოსტა: INFO@GEOSTAT.GE

ვებ-გვერდი: WWW.GEOSTAT.GE

შენიშვნები

